

2/87

**FIŃSKA
SZTUKA
MEDALIERSTWA**

**FIŃSKA
SZTUKA
MEDALIERSTWA**

Ministerstwo Kultury i Sztuki w Warszawie
Muzeum Narodowe Finlandii
Centralne Biuro Wystaw Artystycznych
w Warszawie

Biuro Wystaw Artystycznych w Toruniu grudzień 1986

Centralne Biuro Wystaw Artystycznych „Zachęta” w Warszawie styczeń 1987

Biuro Wystaw Artystycznych w Krakowie marzec 1987

Muzeum Sztuki Medalierskiej we Wrocławiu maj 1987

Projekt katalogu: Ryszard Gieryszewski
Projekt plakatu: Wiesław Szamocki
Redakcja katalogu: Teresa Dudzińska
Przekład na język polski: Janusz Petrykowski

Zakłady Graficzne w Toruniu
Zam. 1824. M-12. 750 egz.

Wystawa „Fińska Sztuka Medalierstwa” organizowana jest w ramach programu wymiany kulturalnej między Republiką Finlandii oraz Polską Rzeczpospolitą Ludową. Wybór i układ materiałów został wykonany przez Gabinet Monet Fińskiego Muzeum Narodowego przy współpracy z rzeźbiarzem Raimo Heino. Gabloty wystawowe zaprojektował Börje Rajalin.

Wystawiane medale są własnością Muzeum Narodowego Finlandii oraz Fińskiego Towarzystwa Sztuki Medalierskiej z wyjątkiem kilku medali wypożyczonych od innych muzeów, artystów i osób prywatnych.

Finlandia podobnie jak Polska należy do tych krajów, w których medal uważany jest za poważną formę sztuki: jako małą formę rzeźbiarską raczej niż tylko odznakę lub wytwór przemysłu pamiątkarskiego. Wielu z najlepszych rzeźbiarzy Finlandii było medalierami i mamy nadzieję, że ta tendencja się utrzyma. Większość medali wytworzonych w Finlandii od początku 20 wieku bito, aby uczcić urodziny wybitnych obywateli lub rocznice instytucji. Fundusze na ich bicie często zbierane są za pomocą publicznej subskrypcji, a ewentualne nadwyżki przeznaczają się na cele filantropijne.

Medal odlewany, choć nie był nieznany wcześniej, stał się popularny w latach sześćdziesiątych naszego stulecia. Medale bite wytwarzane są zazwyczaj w stosunkowo dużych seriach, podczas gdy medale odlewane są bardziej intymne — czasem robi się ich zaledwie kilka. W przeciwieństwie do publicznego charakteru medalu bitego, medal odlewany jest własną inicjatywą samego artysty. Podczas, gdy medal bity najczęściej daje wyraz jakiemuś optymizmowi publicznemu, medal odlewany może wyrażać zwątpienie lub osobiste przemyślenia — jak „Pieta” Niny Terno (ur. 1935) lub „Tanzania” Toivo Jaatinena (ur. 1926) eksponowanych na tej wystawie. W płaszczyźnie bardziej praktycznej, medal lany daje młodemu artyście okazję do zdobycia rozgłosu jako medalierowi i uzyskania zlecenia na bity medal co wiąże się z większymi korzyściami ekonomicznymi.

Dziś bije się medale albo w wyspecjalizowanych zakładach, albo w Mennicy w Helsinkach. Odlewy również wymagają specjalnych urządzeń, ale można to robić na mniejszą skalę i często medalier wykonuje je sam.

Wysoka jakość wielu fińskich medali lanych jest wynikiem umiejętności medalierów — rzemieślników takich jak Toivo Jaatinen. Sztuką samą w sobie, kultywowaną przez poszczególnych medalierów jest wytwarzanie dobrej patyny.

Sztuce medalierskiej patronują tradycyjnie kolekcjonerzy oraz Fińskie Towarzystwo Numizmatyczne, założone w 1914 roku, głównie jako stowarzyszenie mające popierać fińską sztukę medalierską.

W latach sześćdziesiątych zaistniała potrzeba utworzenia nowego rodzaju stowarzyszenia, co dodatkowo zbiegło się z gwałtownym zainteresowaniem współczesną sztuką medalierską, co w rezultacie zaowocowało utworzeniem Fińskiego Stowarzyszenia Sztuki Medalierskiej w roku 1965. Ważną formą działalności Stowarzyszenia jest jego coroczny konkurs medalierski, którego celem jest zachęcenie do tworzenia medali lanych. Ponadto Stowarzyszenie posiada własną kolekcję.

Inna ważna kolekcja znajduje się w Gabinetie Monet Fińskiego Muzeum Narodowego w Helsinkach: podczas gdy kolekcja Stowarzyszenia Sztuki Medalierskiej specjalizuje się w medalach lanych o wartości artystycznej. Muzeum ukierunkowane jest na zbieranie wszystkich okazów fińskich medali i dokumentację ich historii. Muzeum posiada również rozległą bibliotekę tematyczną.

W odróżnieniu od Polski i większości innych krajów europejskich Finlandia nie ma starej tradycji w sztuce medalierskiej. Mimo iż kilka medali wybito z fińskiej inicjatywy w Sztokholmie i Petersburgu

zanim rozpoczęła działalność Mennica w Helsinkach w 1864 roku, medal jako forma sztuki po raz pierwszy stał się popularny w Finlandii około roku 1900.

Był to czas, gdy wpływy nowej francuskiej szkoły medalierstwa dotarły do Finlandii. Medale projektowali rzeźbiarze po studiach zagranicznych na zlecenie kręgów patriotycznych, głównie akademickich, pragnących uczcić osobistości i zdarzenia o znaczeniu narodowym. Początkowo medale te bity w Mennicy w Helsinkach, ale wkrótce skierowano zamówienia do zagranicznych, technicznie bardziej zaawansowanych, mennic i wytwórni medali. Dopiero w latach czterdziestych wszystkie fińskie medale zaczęto bić w Finlandii.

Wiodący rzeźbiarze schyłku XIX wieku — Walter Runeberg (1838—1920) i Ville Vallgren (1855—1940) — wyrzeźbili kilka medali. Runeberg był eklektycznym klasycystą, a Vallgren przedstawicielem Art Nouvean i cechy obydwóch stylów widać w ich medalach. Dopiero Emilowi Wikström (1864—1942) przyszło zostać pierwszym płodnym medalierem Finlandii. Podczas studiów w Paryżu u Henri Chapu zdobył dobre podstawy w tej sztuce. Wróciwszy do domu połączył francuski styl medalierski o delikatnym modelunku i płaskiej rzeźbie z narodową fińską obrazowością. Jako, że był on również najwybitniejszym rzeźbiarzem monumentalnym swej epoki — nic dziwnego, że gdy Finlandia zdobyła niepodległość w 1917 roku, większość oficjalnych medali zamawiano u Wikströma.

Jednakże w latach dwudziestych miał kilku rywali, spośród których najbardziej zasługują na wzmiankę John Munstehjelm (1879—1925) i Gunnar Finne (1886—1952). Munstehjelm, faworyzowany przez Towarzystwo Numizmatyczne, zmarł przedwcześnie. Finne żył dłużej, ale i on stworzył najciekawsze medale w latach dwudziestych, kiedy rozwinął styl archaizujący w harmonii ze współczesnym trendem ku klasycyzmowi.

Już na początku stulecia w Niemczech wytworzyła się reakcja wobec francuskiego stylu medalierskiego, któremu zarzucano zniewieściałość. Niemcy, a zwłaszcza szkoła medalierstwa skupiona w Monachium, domagali się czegoś mocniejszego. Po inspirację zwrócili się w stronę Renesansu i upodobili sobie medal lany, który został odrodzony w XIX wieku.

W Finlandii szkoła monachijska znalazła zwolennika w osobie Gerdy Qvist (1883—1957). Studiowała rzeźbę w Szwecji pod kierunkiem medaliera Erika Lindberga, ale wydaje się, że zainteresowała się medalem dopiero po przeczytaniu książki Maxa Bernharta o współczesnej sztuce medalierskiej w Monachium (1917). Przykład niemiecki wskazał jej drogę do renesansowej tradycji medalu lanego i choć w jej medalach nie ma nic szczególnie niemieckiego to jednak inspiracje artystów monachijskich widoczne są nawet w jej ostatnich pracach.

Medal lany ma tę konkretną przewagę, że można go zrobić bez zlecenia i tak wielkich kosztów jak w przypadku bicia medalu. Qvist zaczęła od modelowania medali lanych jej własnych krewnych, przyjaciół, rodziny i tak sławnych osób jak Lew Tołstoj. Powoli zdobyła uznanie i wkrótce nadeszły zlecenia na bite medale. Qvist była pierwszym medalierem, który zdobył sławę za granicą.

Gdy Qvist koncentrowała się na medalach, Wäinö Aaltonen (1894—1966) wstąpił się jako rzeźbiarz monumentalista. W jego pracach widać mocny prąd liryczny, a jest to szczególnie wyraźne w jego medalach, które wszystkie są bite.

Pierwszym głośnym nazwiskiem po drugiej wojnie światowej była Essi Renvall (1911—1979). Pod dużym wpływem Aaltonen nadała ona swym medalom aspekt liryczny co najlepiej widać w jej wyrafinowanych lecz technicznie innowacyjnych medalach z lat pięćdziesiątych.

Pod koniec tej dekady pojawiło się bardziej nowoczesne podejście do portretu i alegorii rewersu w pracach Eile Hiltunen (ur. 1922). Z ich wysoką rzeźbą, śmiałym modelunkiem i uderzająco prostym typem rewersu medale Hiltunen postrzeżono jako coś nowego: zdobyły natychmiastowe uznanie i tak utworzona została droga dla innych modernistów.

Pod koniec lat pięćdziesiątych i na początku sześćdziesiątych tendencje abstrakcyjne dały się odczuć wszędzie w fińskiej sztuce, a fakt, że sztuka medalierska nie była wyjątkiem, był istotny dla jej postępującej integracji w rozwoju fińskiej rzeźby. Istotne jest również i to, że abstrakcjonizm

zdominował nie tylko medale lane, które pojawiły się teraz po raz pierwszy od czasów Qvist — ale również medale bite, zlecane przez instytucje publiczne. W medalach bitych jednak motywy nie przedstawiające ograniczały się zazwyczaj do rewersu.

Ogólnie rzecz biorąc, lata sześćdziesiąte były okresem abstrakcji w fińskiej sztuce medalierskiej wyrażanej w różnych podejściach takich artystów jak Kauko Räsänen (ur. 1926), Pekka Koutio (1933—1976) Kari Juva (ur. 1939), Markku Kitula (ur. 1945) i paru innych.

Z kolei lata 70-te ujrzały nawrót do figuratywizmu. Dla Raimo Heino (ur. 1932) oznaczało to kultuwację renesansowej tradycji medalu lanego. Prace Heino mają wyuczony często humorystyczny aspekt co przywodzi na myśl medale Aimo Tukiainen (ur. 1917), którego bogata obrazowość graniczy z burleską. Räsänen z drugiej strony poszedł w kierunku nowych rozwiązań technicznych, wynikiem czego był „wielokrotny medal” składający się z dwóch lub więcej zamykanych części. Inni medalierzy zwłaszcza Heikki Häivöja (ur. 1929), również eksperymentowali z nowymi formami i kształtami, podczas gdy jeszcze inni, tacy jak Terho Sakki (ur. 1930) pozostali wierni tradycyjnemu typowi medalu.

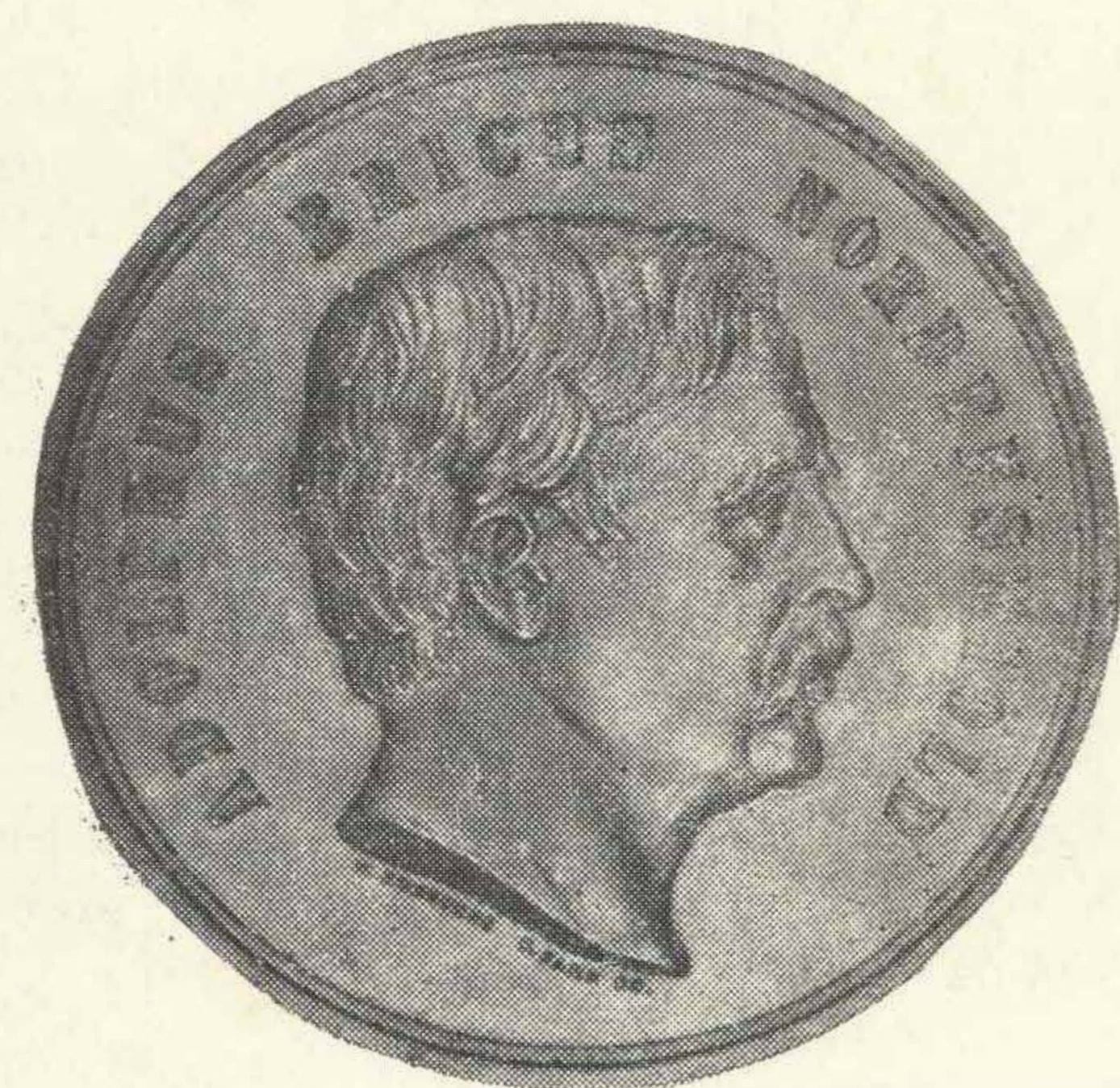
Lata 80-te nie mają jeszcze czystego obrazu. Ostatnie medale Kari Kuhtamo mają oczywisty konstruktivistyczny charakter, podczas gdy medale lane Matti Peltokaugasa (ur. 1952) oraz Radosława Gryty (ur. 1955) przemawiają bardziej miękkim i intymnym językiem. Prawie oznajmujący, rzeczowy stosunek przenika niektóre z bitych medali Erkki Kannosto (ur. 1945), ale zrównoważony jest humorem w pracach odlewanych; tak, że nieformalny medal lany i bardziej oficjalny medal bity uzupełniają się nawzajem. Taki związek jest z pewnością owocny dla rozwoju sztuki medalierskiej.

THE ADDRESSES OF THE ARTISTS

Gryta, RADOSLAV	Lehmustie 10, 11910 Riihimäki
Heino, RAIMO	Apollonkatu 13 E 7, 00100 Helsinki
Hietala, LEILA	Kastari, 16800 Koski HL
Hiltunen, EILA	Nuottapolku 8, 00330 Helsinki
Häivöja, HEIKKI	Karpaattientie, 01390 Vantaa
Jaatinen, TOIVO	01860 Perttula
Junno, TAPIO	Karhunkaatajantie 10, 00800 Helsinki
Juva, KARI	Pirttitie 13, 02340 Espoo
Kannosto, ERKKI	Henrik Sohlbergintie 25, 00640 Helsinki
Kitula, MARKKU	Kätkökuja 1, 02780 Espoo
Neuvonen, ANTTI	Aholantie, 04500 Kellokoski
Peltokangas, MATTI	Uiskotie 40, 00950 Helsinki
Rustholkarhu, SEIJA	03300 Otalampi
Räsänen, KAUKO	Oppilaantie 2, 02360 Espoo
Sakki, TERHO	05800 Hyvinkää
Sipilainen, ANNELI	Lehmustie 10, 11910 Riihimäki
Tarkka, KAARINA	Tammitie 5, 00330 Helsinki
Terno, NINA	Mechelininkatu 49 A, 00250 Helsinki
Tukiainen, AIMO	Tiirasaarentie 27, 00200 Helsinki

1. Walter R^{UNE}BERG (1838—1920). Rzeźbiarz, członek honorowy Fińskiego Stowarzyszenia Artystów, członek akademii sztuk w Petersburgu, Szwecji i Danii. Runeberg znany jest jako rzeźbiarz monumentalista i portrecista. Wymodelował tylko kilka medali, częściowo we współpracy z innymi artystami.

• 1. Adolf Erik N^{ORDENSKIÖLD} (1832—1901), geograf, odkrywca Przejścia Północno-Wschodniego 1879. 56 mm, bity

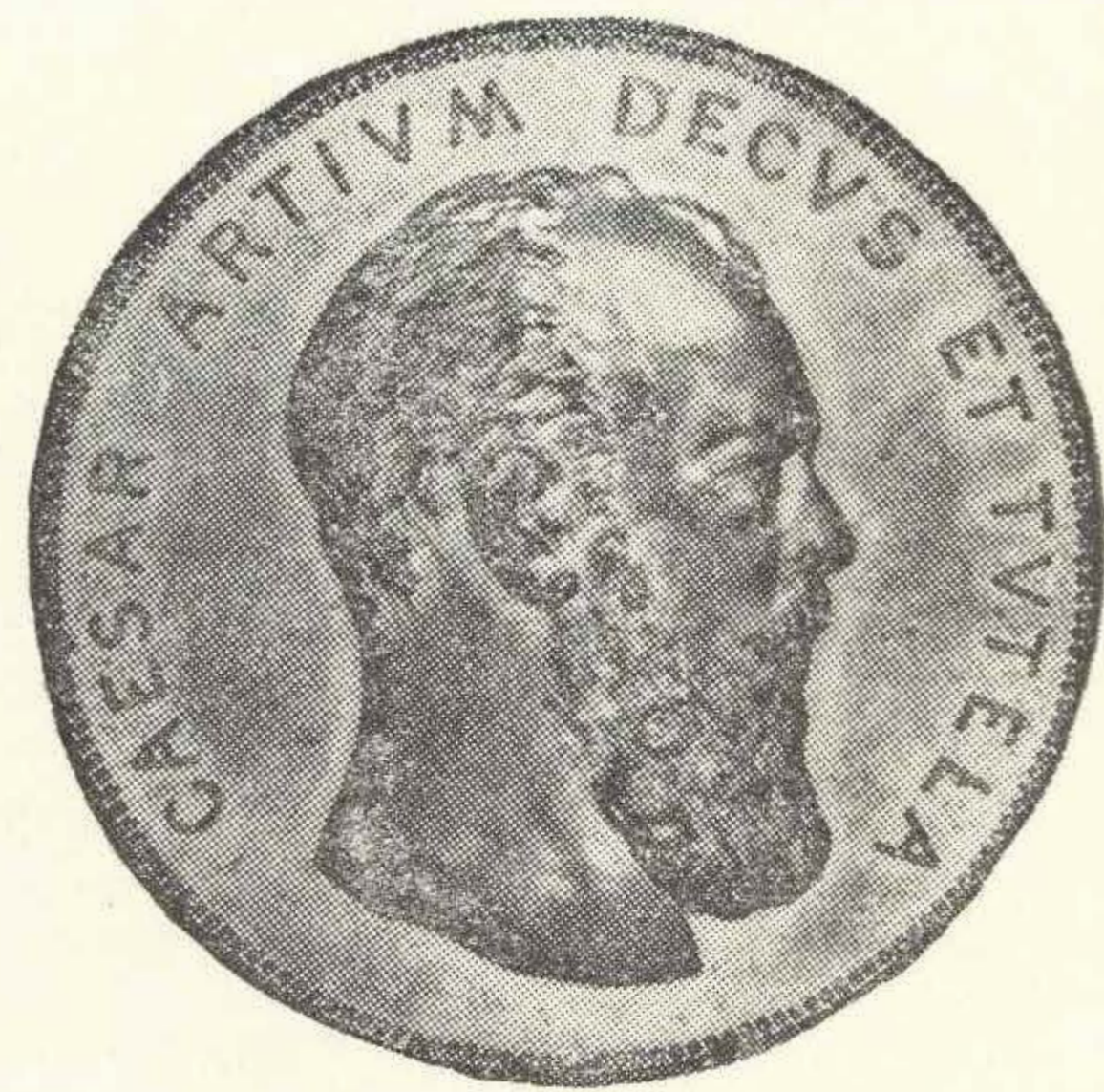
2. Ville V^{ALLGREN} (1855—1940). Rzeźbiarz, członek honorowy Fińskiego Stowarzyszenia Artystów. Znany ze swych statuetek oraz fontanny „Havis Amanda” (1908) w Helsinkach. Wymodelował sześć medali.

• 2. Leo M^{ECHELIN} (1839—1914), jurysta, polityk 1899. 56 mm, bity
 • 3. Albert E^{EDELFELO} (1854—1905), malarz 1908. 57 mm, bity.

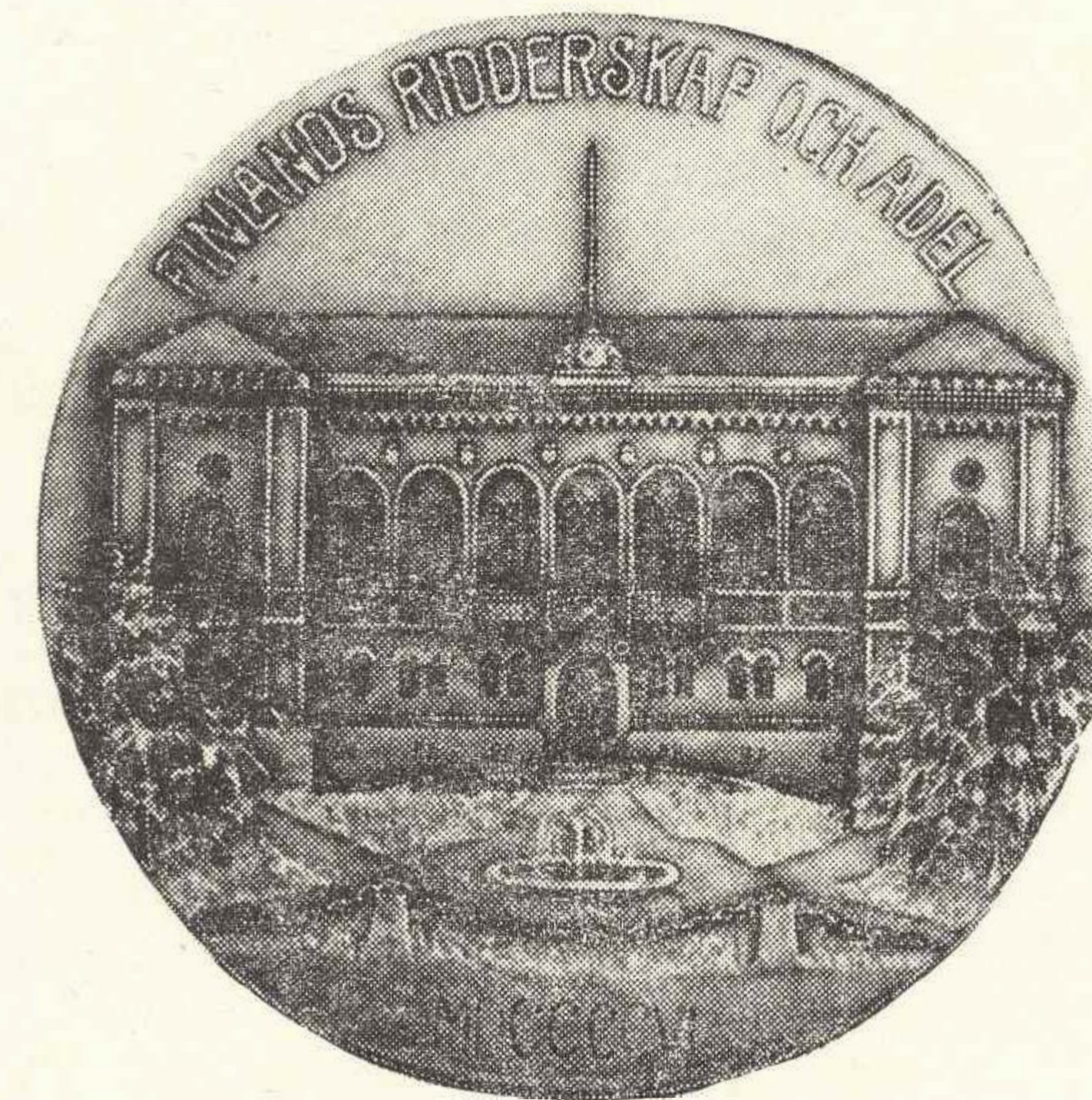

3. Emil WIKSTROM (1864—1942). Rzeźbiarz, członek honorowy Fińskiego Stowarzyszenia Artystów, Wikström był rzeźbiarzem i medalierem, który otrzymywał wiele oficjalnych zleceń. Wymodelował około 50 medali.

- 4. Towarzystwo Sztuk Pięknych Finlandii 1846—1896. 48 mm, bity. Awers L. Steinmen.
- 5. Elias LÖNNROT (1802—1884), kompilator „Kalevali”. 1930. 56 mm, bity

4. John MUNSTERHJELM (1879—1925). Rzeźbiarz. Popularny medalier, wymodelował ponad 20 medali przed swoją przedwczesną śmiercią.

- 6. Medal upamiętniający stary parlament przed przejściem na parlament jednoizbowy. Wydany przez szlachtę. 1908. 60 mm. bity
- 7. Hjalmar MUNSTERHJELM (1840—1905) malarz ojciec Johne M. 1920, jednostronny, 61×43 mm, bity.

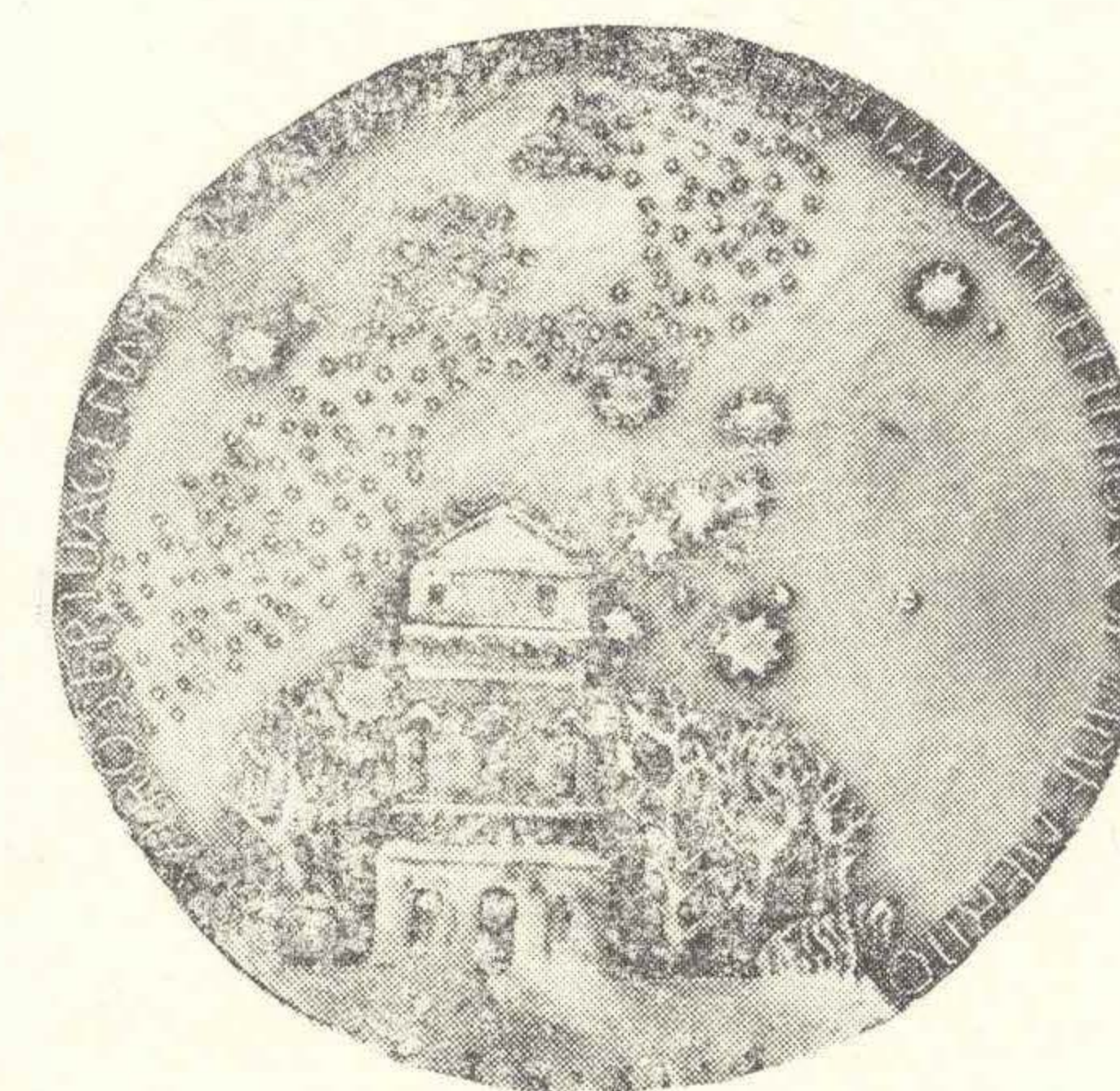

5. Felix NYLUND (1878—1940). Rzeźbiarz. Wymodelował około piętnastu medali

- 8. Ali KROGIUS (1864—1939), chirurg. 1929. 67 mm, bity
- 9. Ville VALLGREN (1855—1940), rzeźbiarz, medalier 1935. 56 mm, bity
- 10. Eino LEINO (1878—1926), poeta, 1929/1940. 56 mm, bity.

6. Gunnar FINNE (1886—1952). Rzeźbiarz, dekorator. Wymodelował ponad 20 medali, większość z nich w latach 20-tych i 30-tych.

- 11. Johan Axel PALMÉN (1845—1919), zoolog. 1915/1921. 55 mm, bity.
- 12. Anders DONNER (1854—1938), astronom. 1924. 56 mm, bity
- 13. Richard SIEVERS (1852—1931), lekarz, naukowiec. 1927, 56 mm, bity
- 14. Hjalmar TALLGVIST (1870—1958), fizyk, numizmatyk 1930. 56 mm, bity

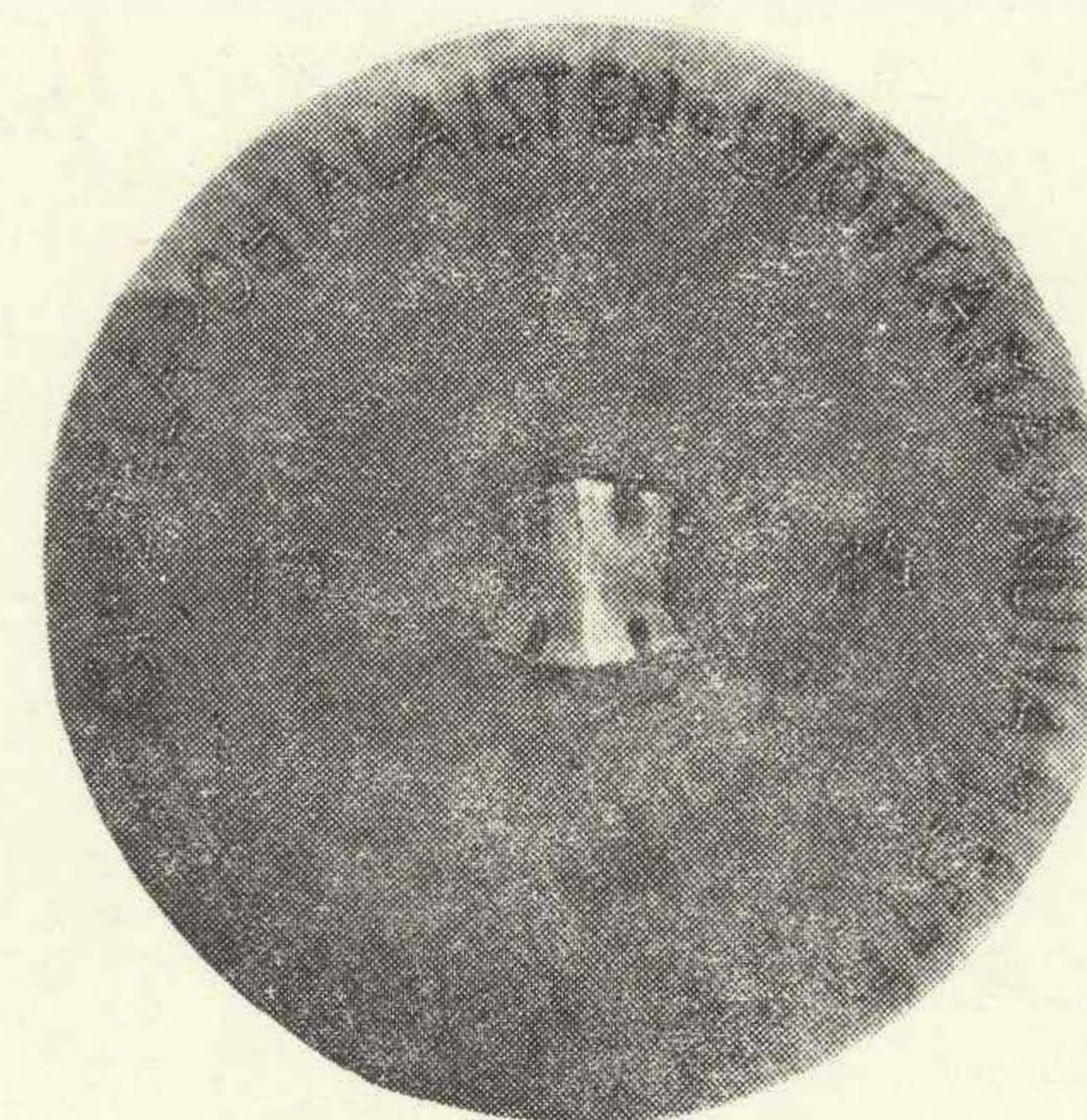

7. Gerda QVIST (1883—1957). Uczyła się jako rzeźbiarka. Pracowała jako medalier tworząc ponad 150 medali. Była prekursorem medalu lanego w Finlandii.

- 15. „Elsie” 1918, jednostronny, 65 mm, lany
- 16. Lew TOŁSTOJ (1828—1910), pisarz rosyjski 1920, jednostronny, 88 mm, lany
- 17. Gustaf MATTSSON (1873—1914), pisarz dziennikarz 1921, 99 mm, lany
- 18. Waldemar RUIIN (1857—1938), działacz oświatowy 1921, 88 mm, lany
- 19. Johannes SEDERHOLM (1863—1934) geolog 1921, 110 mm, lany
- 20. Gustaf STRENGELL (1878—1937) architekt, krytyk 1922, 93 mm, lany
- 21. Medal — odznaczenie towarzystwa pomologicznego 1922, jednostronny, 92 mm, lany
- 22. Jean SIBELIUS (1865—1957) kompozytor 1923, 90 mm, lany
- 23. Viktor Ferdinand BROTHERUS (1849—1929) botanik 1929, 62 mm, lany
- 24. Sven HEDIU (1865—1952) szwedzki badacz Azji 1932, jednostronny, 91×68 mm, lany
- 25. Jaakko KARVONEN (1863—1941) lekarz naukowiec 1933, 56 mm, bity
- 26. Hugo PIPPING (1864—1938) filolog 1934, 56 mm, bity
- 27. Minna CANTH (1844—1897) pisarz 1944, 56 mm, bity
- 28. Harald HORNBORG (1890—1976) pisarz 1950, 56 mm, bity
- 29. Frederik SALTZMAN (1881—1972) lekarz, naukowiec 1951, 91 mm, lany
- 30. Albert EDELFFELT (1854—1905) malarz 1954, 100 mm, lany
- 31. Georg August WALLIN (1811—1952) orientalista, badacz 1954, 104 mm, lany
- 32. Toivo KUULA (1883—1918) kompozytor 1955, jednostronny, 108 mm, lany
- 33. „Laponia” 1956, jednostronny, 147 mm, lany
- 34. Ludvig van BEETHOVEN (1770—1827) niemiecki kompozytor 1957, jednostronny, 125 mm, lany
- 35. Arvo YLPPÖ (ur. 1887), pediatra 1957, 56 mm, bity
- 36. „Disputatio zoologicum” 1957, jednostronny, 128 mm, lany
- 37. „Idylla w zoo” 1957, jednostronny, 131 mm, lany
- 38. „Flisacy” 1957, jednostronny, 145 mm, lany

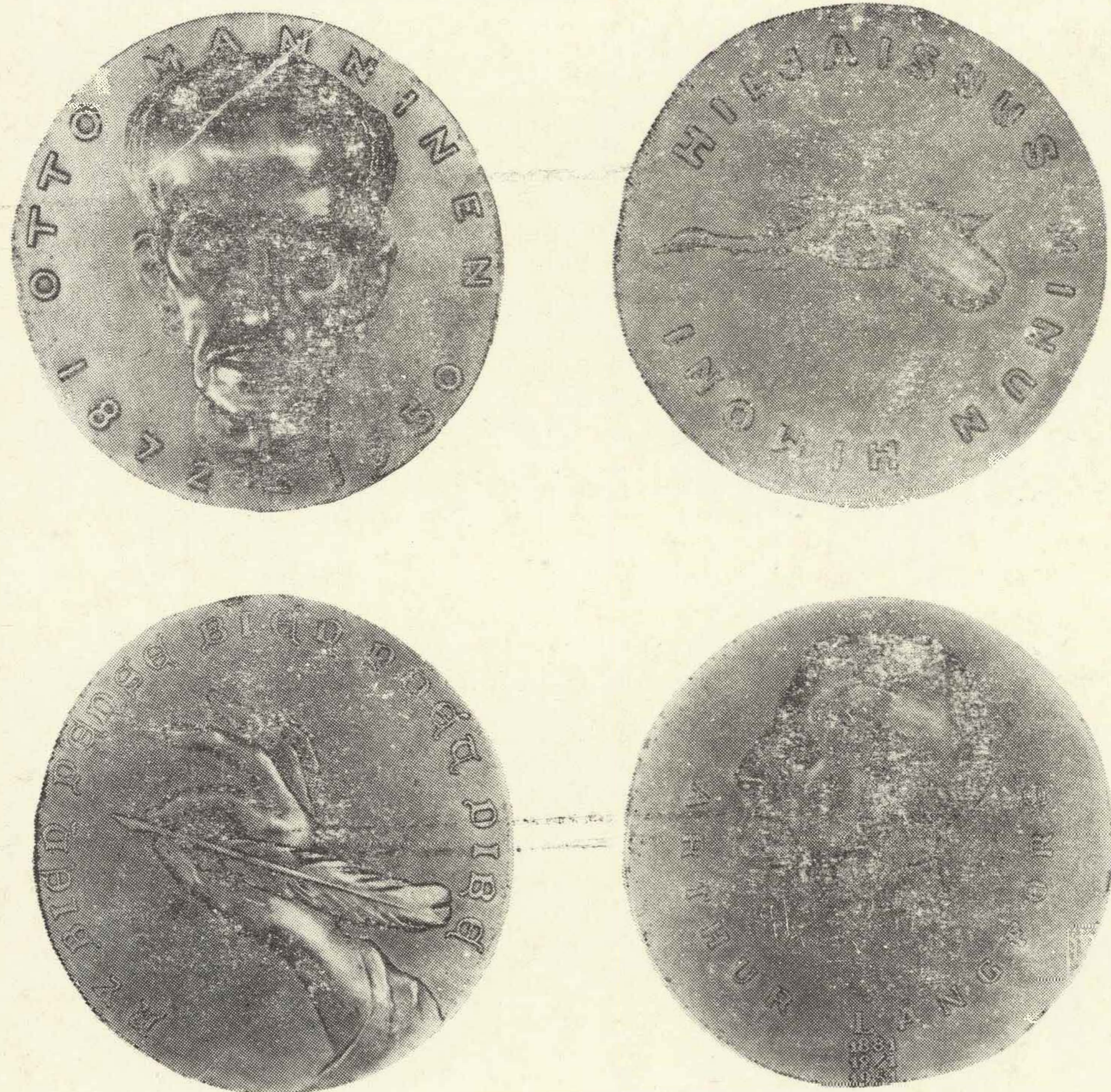
8. Wäinö AALTONEN (1894—1966). Rzeźbiarz, malarz, członek Fińskiej Akademii. Od końca lat 20-tych, do 50-tych, Aaltonen był najbardziej znanym rzeźbiarzem w Finlandii. Jego prace obejmują wiele pomników publicznych portretów i prawie 40 medali.

- 39. Jaakko ILKA (zm. 1597) przywódca powstania chłopskiego 1925, 54 mm, bity
- 40. Johan Jakob TIKKANEN (1857—1930) historyk sztuki 1929, 56 mm, bity
- 41. Aleksis KIVI (1834—1872) pisarz 1931, 56 mm, bity
- 42. Eero JÄRNEFELT (1863—1937) malarz 1933/1937, 56 mm, bity
- 43. „Pieśń mego serca” 1946, jednostronny, 52×52 mm, bity
- 44. Maila TALVIO (1871—1951) pisarz 1951, 56 mm, bity
- 45. Toivo KUULA (1883—1918) kompozytor 1953, 56 mm, bity
- 46. Veikko Antero KOSKENNIEMI (1885—1962) poeta 1960, 72 mm, bity

9. Essi RENUALL (1911—1979). Rzeźbiarka, członek honorowy Fińskiego Stowarzyszenia Rzeźbiarzy. Znała jako twórcza Pomnika Pokoju (1968) w Helsinkach i innych pomników, robiła również portrety i około 50 medali.

- 47. Samuli PAULAHARJU (1875—1944) pisarz, folklorysta 1948, 56 mm, bity
- 48. Otto MANNINEN (1872—1950) poeta 1950, 56 mm, bity
- 49. Arthur LÄNGFORS (1881—1959) filolog 1951, 56 mm, bity
- 50. Gabriel GRRANÖ (1882—1956) geograf 1952, 56 mm, bity
- 51. Frithiof NEVANLINNA (1894—1977) matematyk 1957, 58 mm, bity
- 52. Lars PETTERSSON (ur. 1918), historyk sztuki 1978, 70 mm, bity

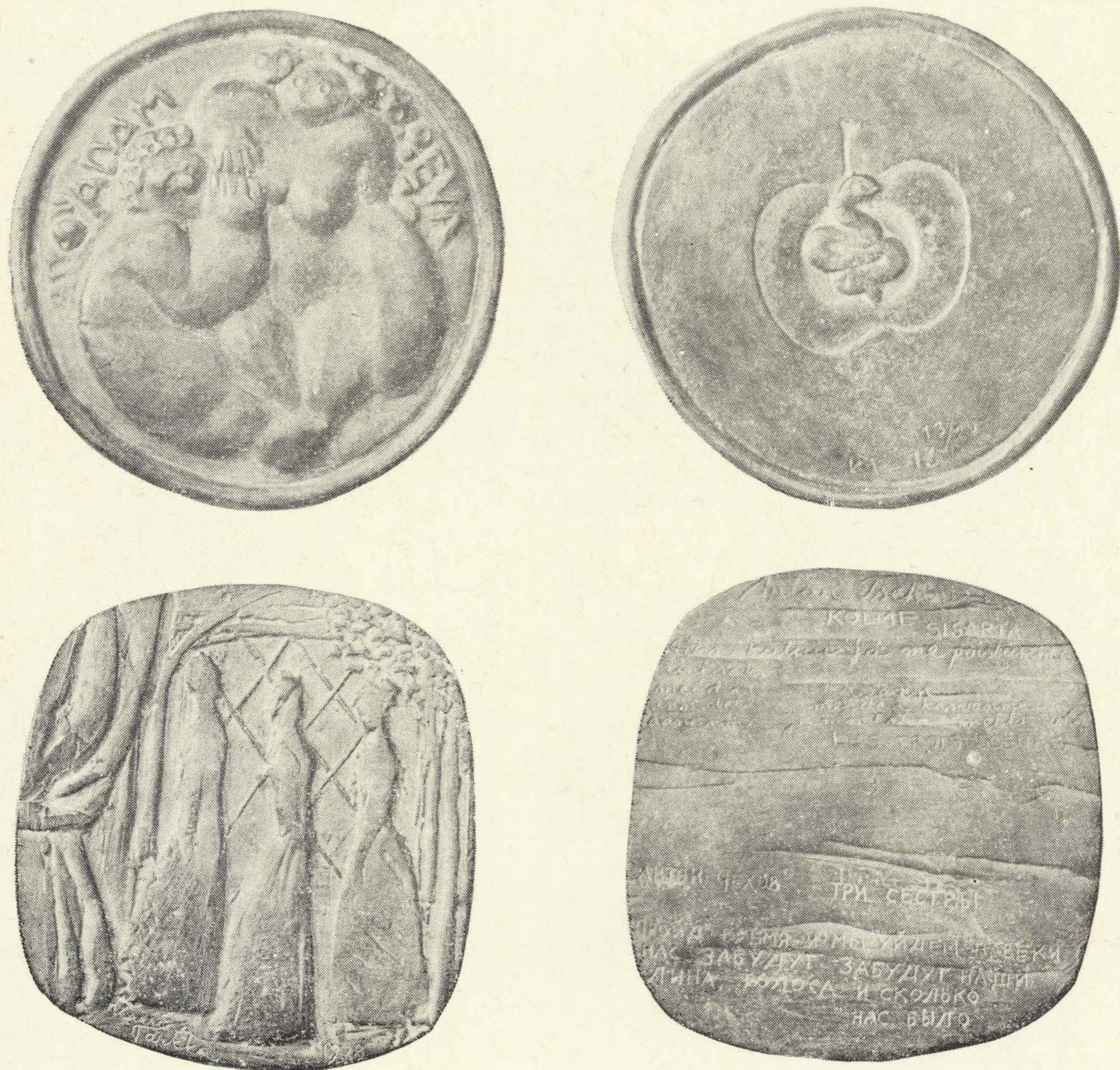
10. Aimo TUKIAINEN (ur. 1917). Rzeźbiarz, członek honorowy Fińskiego Stowarzyszenia Rzeźbiarzy, Stowarzyszenia Artystów Fińskich i Fińskiego Towarzystwa Artystów Medalierów. Jego prace monumentalne obejmują konny posąg Marszałka Mannerheima (1960) w Helsinkach. Wymodelował około 70 medali.

- 53. Erkki LAITAKARI (1892—1978) naukowiec leśnik 1962, 72 mm, bity
- 54. Urho KEKKONEN (1900—1986) prezydent republiki 1967, 72 mm, bity
- 55. Väinö NUORTEVA (1889—1967), dziennikarz, publicysta 1967, 72 mm, bity
- 56. Juuso WALDEN (1907—1972), przemysłowiec 1970, 75 mm, bity
- 57. „Nowy kapelusz” 1974, 99 mm, lany
- 58. Tauno NURMELA (ur. 1907) filolog 1977, 80 mm, bity
- 59. Häme MUSEUM (1918—1978) 80 mm, bity
- 60. „Purnu” (dom letni z salami wystawowymi) 1979, 127 mm, lany
- 61. Aimo TURUNEN (ur. 1912) Fino-Ungarysta 1982, 80 mm, bity
- 62. „Kanava” (czasopismo kulturalne) 1983, 85 mm, bity
- 63. Eino JUTIKKALA (ur. 1907) historyk 1983, 80 mm, bity
- 64. „Mala” (ku czci żołnierza) 1985, 130 mm, lany

11. Kaarina TARKKA (ur. 1917). Rzeźbiarka. Jej medale pokazywane są na wystawach FIDEM od 1977 roku.

- 65. „Adam i Ewa” 1976, 114 mm, lany
- 66. „Trzy siostry” 1978, 127×123 mm, lany
- 67. Pablo PICASSO (1881—1973) artysta hiszpański 1981, 102 mm, lany

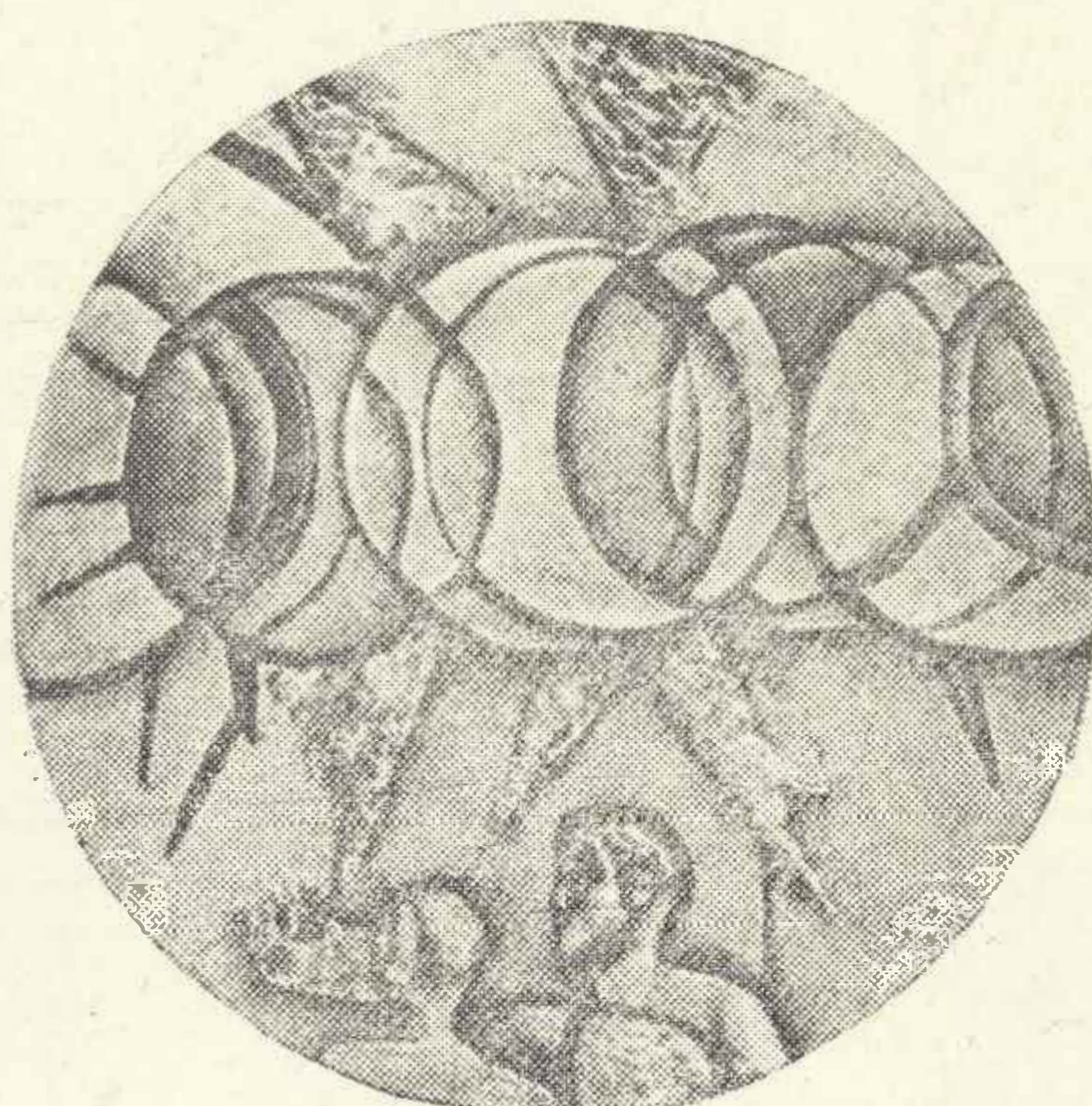
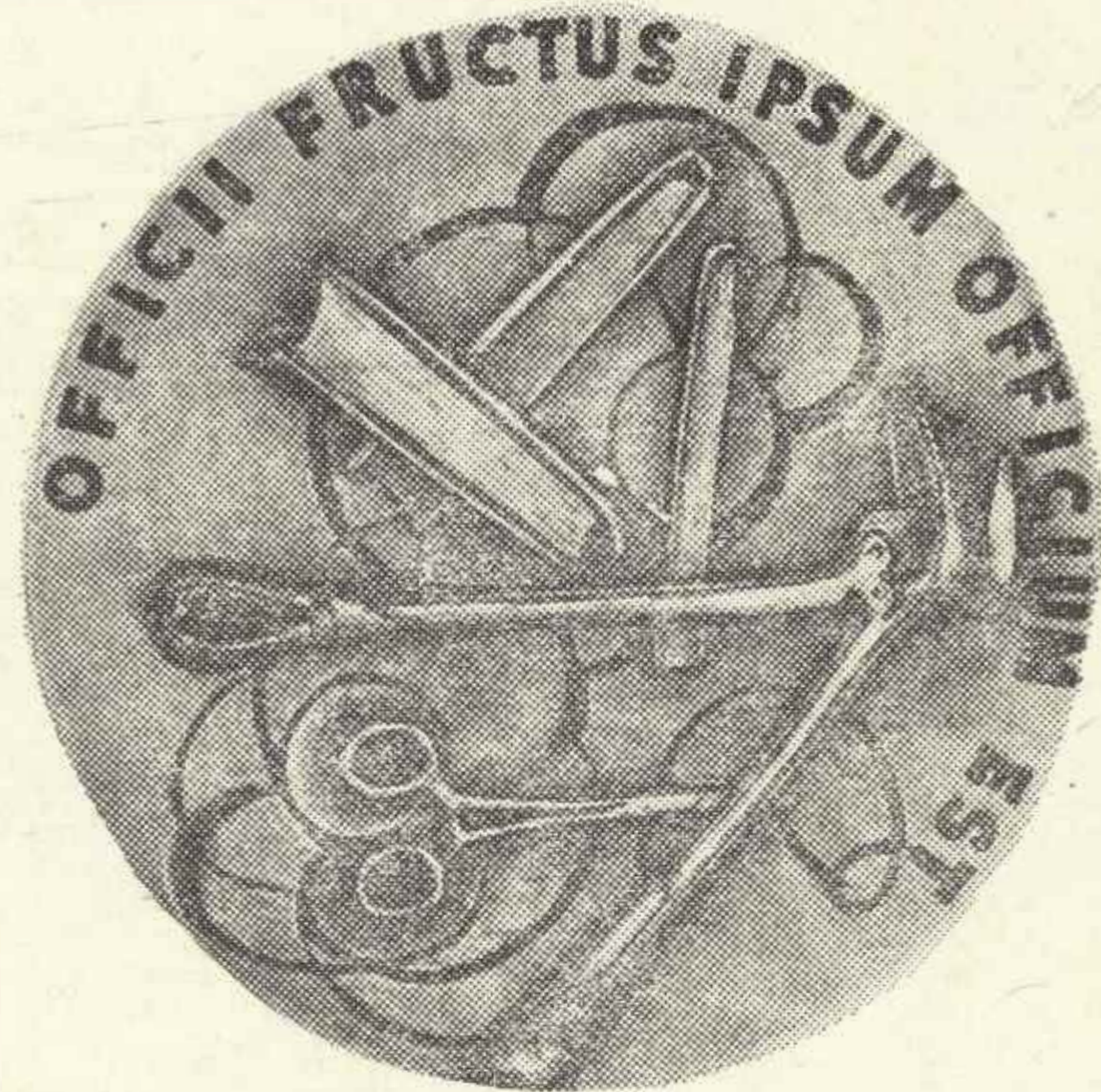
12. Heikki VARJA (1918—1986). Rzeźbiarz, członek honorowy Fińskiego Stowarzyszenia Rzeźbiarzy. Wiele rzeźb monumentalnych w różnych częściach Finlandii. Wymodelował około 30 medali, większość jednostronnych i lanych.

- 68. Medal za zasługi dla miasta Valkeakoski 1967, 70 mm, bity
- 69. Wäinö AALTONEN (1894—1966) rzeźbiarz, medalier 1973, 70 mm, bity
- 70. „Dziewczynki” 1974, jednostronny, 143 mm, lany
- 71. Ptak 1975, jednostronny, 130 mm, lany
- 72. „Wolna noc” 1979, jednostronny, 121 mm, lany
- 73. „Teatr plenerowy” 1979, jednostronny, 106 mm, lany
- 74. „Ciche czytanie” 1979, jednostronny, 103 mm, lany
- 75. Medal — nagroda festiwalu muzyki ludowej 1981, 70 mm, bity
- 76. Ahto LINJA (1912—1986) murarz, numizmatyk, ofiarodawca 1982, 103 mm, lany

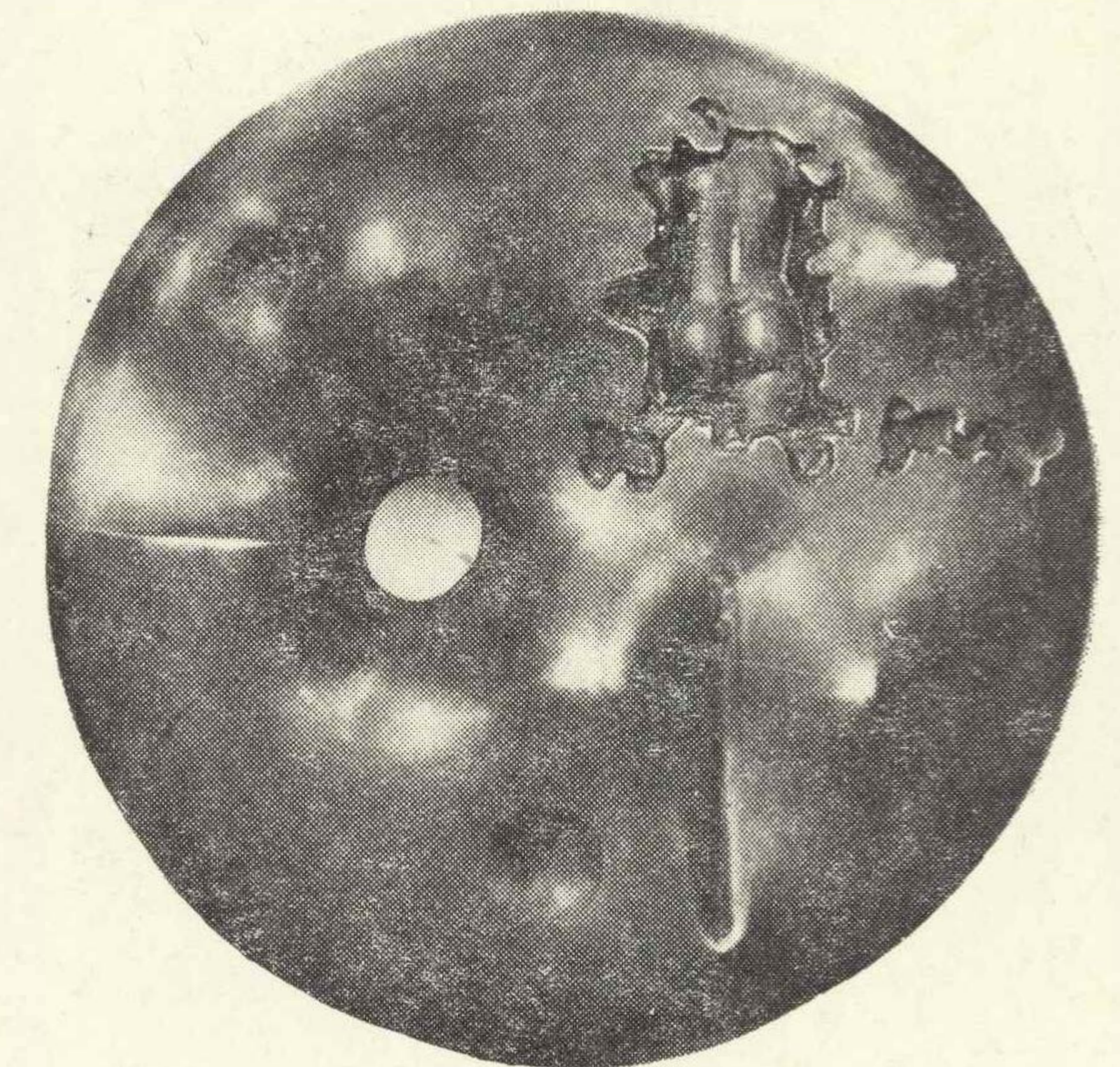
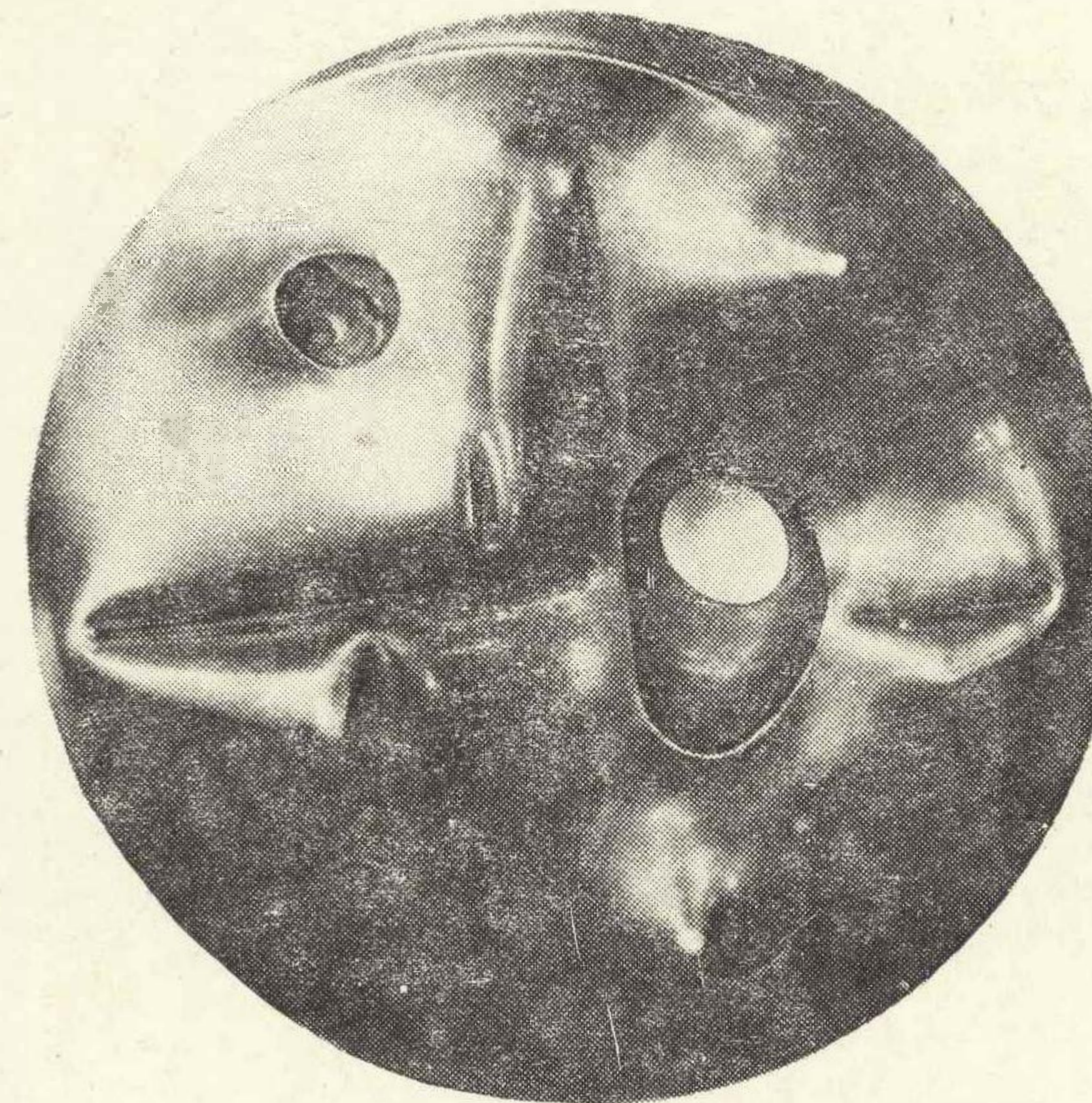

13. Eila HILTUNEN (ur. 1922). Rzeźbiarka. Jest twórcą pomnika Sibeliusa (1967) w Helsinkach i wiele innych dzieł publicznych w Finlandii i za granicą. Wymodelowała ponad 30 medali.

- 77. Ilmari Kianto (1874—1970) pisarz 1957, 56 mm, bity
- 78. Yrjö Meurman (1888—1960) lekarz, naukowiec 1958, 56 mm, bity
- 79. Arne Palmén (1885—1974) chirurg 1959, 56 mm, bity
- 80. Frans Emil Sillanpää (1888—1964) pisarz 1959, 60 mm, bity
- 81. Carl Axel Nordman (1892—1972) archeolog, historyk sztuki 1962, 60 mm, bity
- 82. Juuso Kivimäki (1893—1969) chirurg, dentysta 1963, 56 mm, bity
- 83. Jean Sibelius (1865—1957) kompozytor 1965, 56 mm, bity
- 84. L. Onerva (Hilja Onerva Madetoja 1882—1972) poeta 1967, 70 mm, bity
- 85. Sto lat opery fińskiej 1973, 55 mm, bity
- 86. Sylvi Kekkonen (1900—1974) pisarz 1974, jednostronny, 110×66 mm, bity
- 87. Ingmar Bergman (ur. 1918) szwedzki reżyser teatralny i filmowy 1978, jednostronny, 110×85 mm, bity
- 88. Tyyni Tuulio (ur. 1892) pisarz, historyk literatury 1978, 70 mm, bity

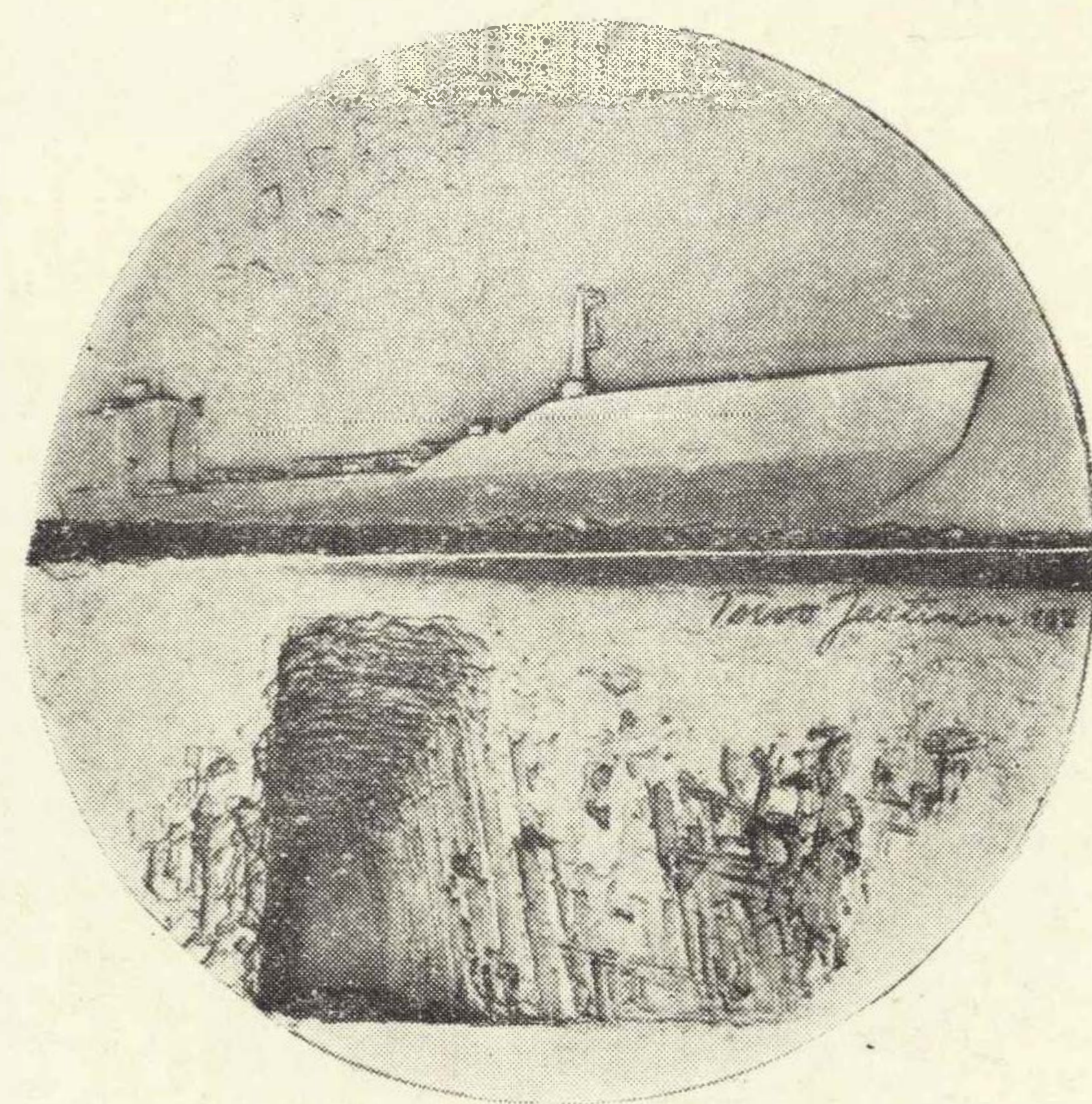
14. Kauko Rasanen (ur. 1926). Rzeźbiarz, jeden z pionierów rzeźby abstrakcyjnej w Finlandii. Twórca wielu płaskorzeźb i ponad 130 medali.

- 89. Fińska Fundacja Oświaty Ekonomicznej 1919—1969, 1969, 70 mm, bity
- 90. „Rzeźbiarz” (medal na wystawę) 1970, 80 mm, bity
- 91. Martti Kaila (1900—1978) psychiatra 1970, 70 mm, bity
- 92. Kongres ONZ poświęcony ochronie środowiska Sztokholm 1972, 1972, dwie części, 50 mm, bity
- 93. Aarre Vuorjoki (ur. 1903) nauczyciel, numizmatyk 1973, 126 mm, lany
- 94. Leonardo da Vinci (1452—1519) włoski artysta i wynalazca 1974, trzy części, 60 mm, bity
- 95. Koncern telefoniczny L. M. Ericsona 1876—1976, 1975, trzy części, 70 mm, bity
- 96. Medal zasługi kongregacji Interkańskich w Helsinkach 1975, sześć części, 90 mm, bity
- 97. Międzynarodowy Rok Kobiet 1975, trzy części, 50 mm, bity
- 98. Michał Anioł Buonarroti (1475—1564) artysta włoski, 1977, trzy części, 60 mm, bity
- 99. Fińska Federacja Urzędników Państwowych 1917—1977, 1977, dwie części, 80 mm, bity
- 100. Lokalny bank oszczędnościowy w Tampere 1979, 80 mm, bity
- 101. Patrzenie na ziemię, którą nam dano, 1980, 60 mm, bity
- 102. 75 lat parlamentu jednoizbowego w Finlandii 1982, dwie części, 80 mm, bity
- 103. 350-ta rocznica oblężenia Alte Veste podczas wojny trzydziestoletniej, 1982, 70 mm, bity (w Niemczech)
- 104. Festiwal muzyki kameralnej w Kuhmo, 1983, 80 mm, bity
- 105. Fundacja Sztuk Pięknych Gösta Serlachiusa, 1983, 80 mm, bity
- 106. Fińskie Stowarzyszenie Medyczne 1910—1985, 1985, dwie części, 80 mm, bity

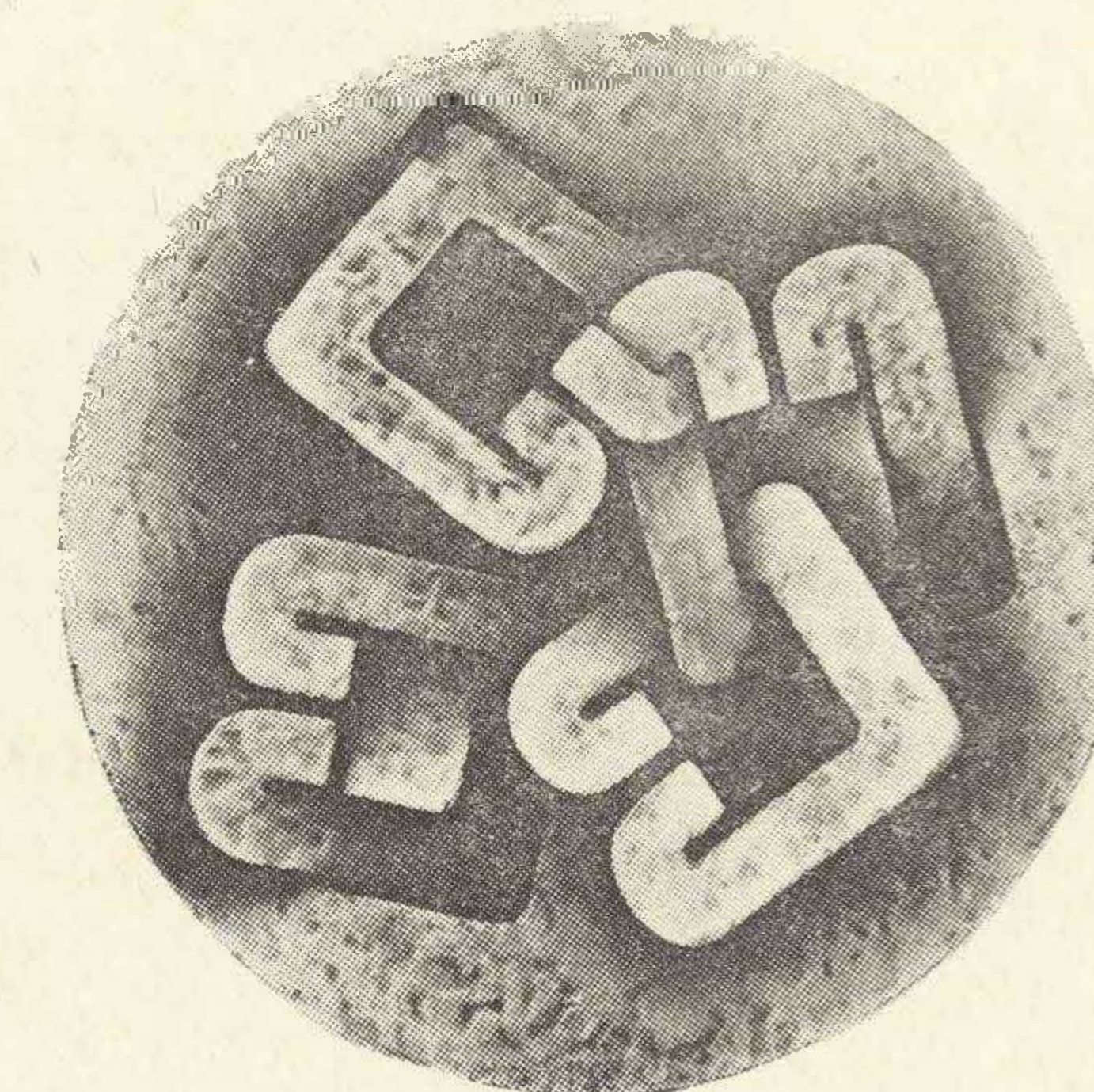
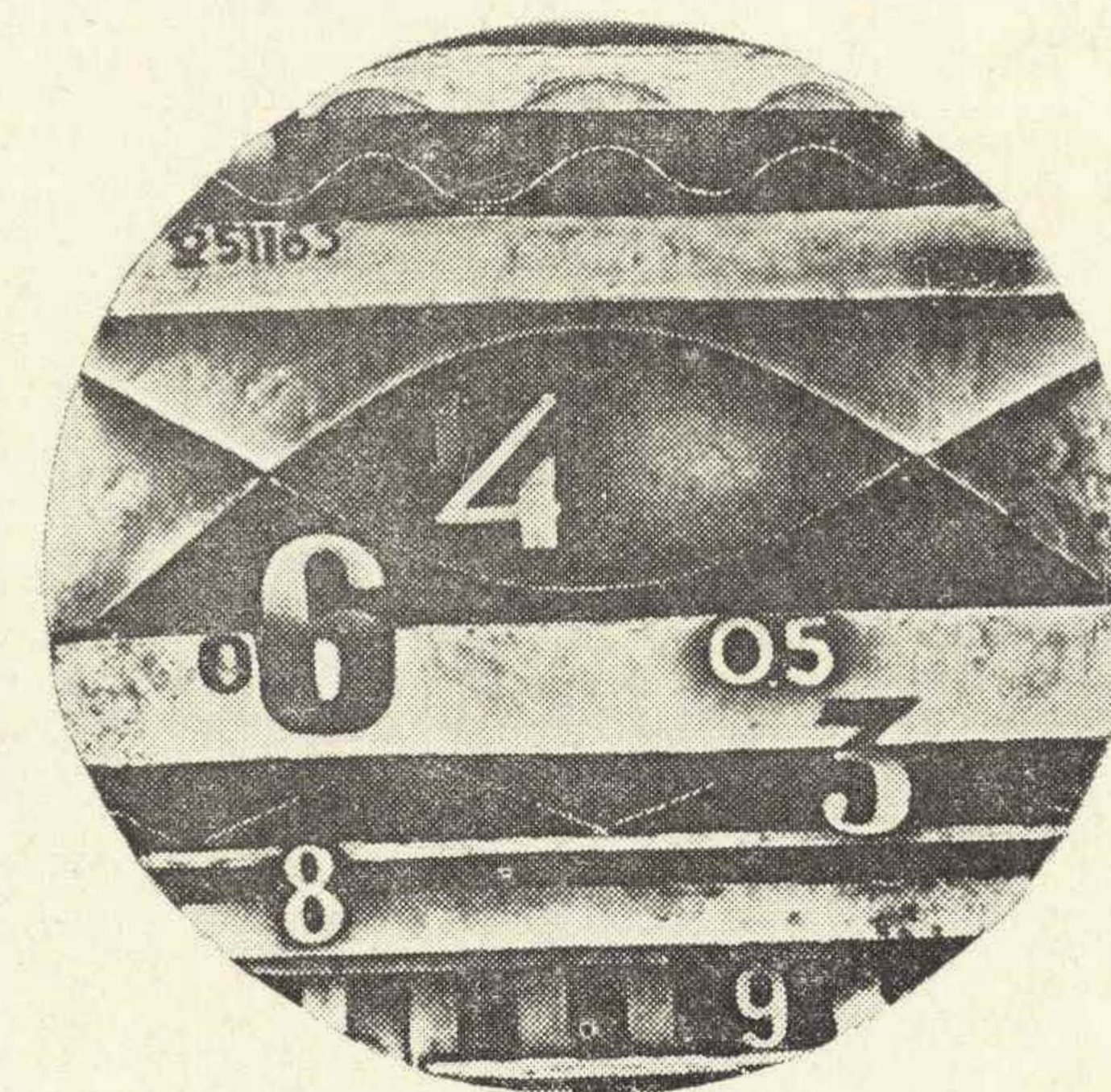

15. Toivo JAATINEN (ur. 1926). Rzeźbiarz. Jest jednym z wiodących medalierów Finlandii, wysokiej klasy odlewnikiem, pracuje również dla innych medalierów. Wymodelował około 40 medali.

- 107. „Wyścigi konne” 1967, 126 mm, lany
- 108. „Noe” 1967, 107 mm, lany
- 109. PISANELLO (Antonio PISANO, zm. 1455) włoski malarz i medalier 1973, 112 mm, lany
- 110. Zamek OLAVINLINNA, 1475—1975, 1975, 70 mm, bity
- 111. Erkki TANTTU (1907—1985) artysta grafik, 1979, 80 mm, bity
- 112. Matka Teresa, laureatka pokojowej nagrody Nobla w 1979 roku, 1980, 100 mm, lany
- 113. „Tanzania” 1980, 120 mm, lany
- 114. Konfederacja Pracowników Fińskich 1907—1982, 1982, 110 mm, lany
- 115. Neste Oil Company — 25 lat rafinerii ropy naftowej w Finlandii, 1982, 80 mm, bity
- 116. Ahti KARJALAINEN (ur. 1923) ekonomista, polityk 1983, 70 mm, bity
- 117. Mauno KOIVISTO (ur. 1923) prezydent republiki, 1983, 72 mm, bity
- 118. Krajowy Zarząd Zabytków 1884—1984, 1984, 80 mm, bity

16. Heikki HÄIVÄOJA (ur. 1929). Rzeźbiarz. Mimo, że najbardziej znany jest jako twórca pomników, modeluje monety i medale.

- 119. Medal za zasługi dla miasta Helsinki, 1965, 80 mm, bity
- 120. Stowarzyszenie Fińskich Inżynierów Budownictwa 1940—1965, 1965, 70 mm, bity
- 121. Stowarzyszenie Miast Fińskich 1912—1972, 1972, 70 mm, bity
- 122. Aune LINRSTROM (1901—1984) historyk sztuki, 1977, 70 mm, bity
- 123. „Przyjaźń”, medal upominkowy Stowarzyszenia Miast Fińskich, 1979, 60×72 mm, lany
- 124. Federacja Nauczycieli Fińskich 1983, 71 mm, bity
- 125. Otto TRÜSTEDT (1866—1929) geolog, odkrywca złóż rudy Outokumpu 1985, 80/126 mm, bity, podstawa z rudy

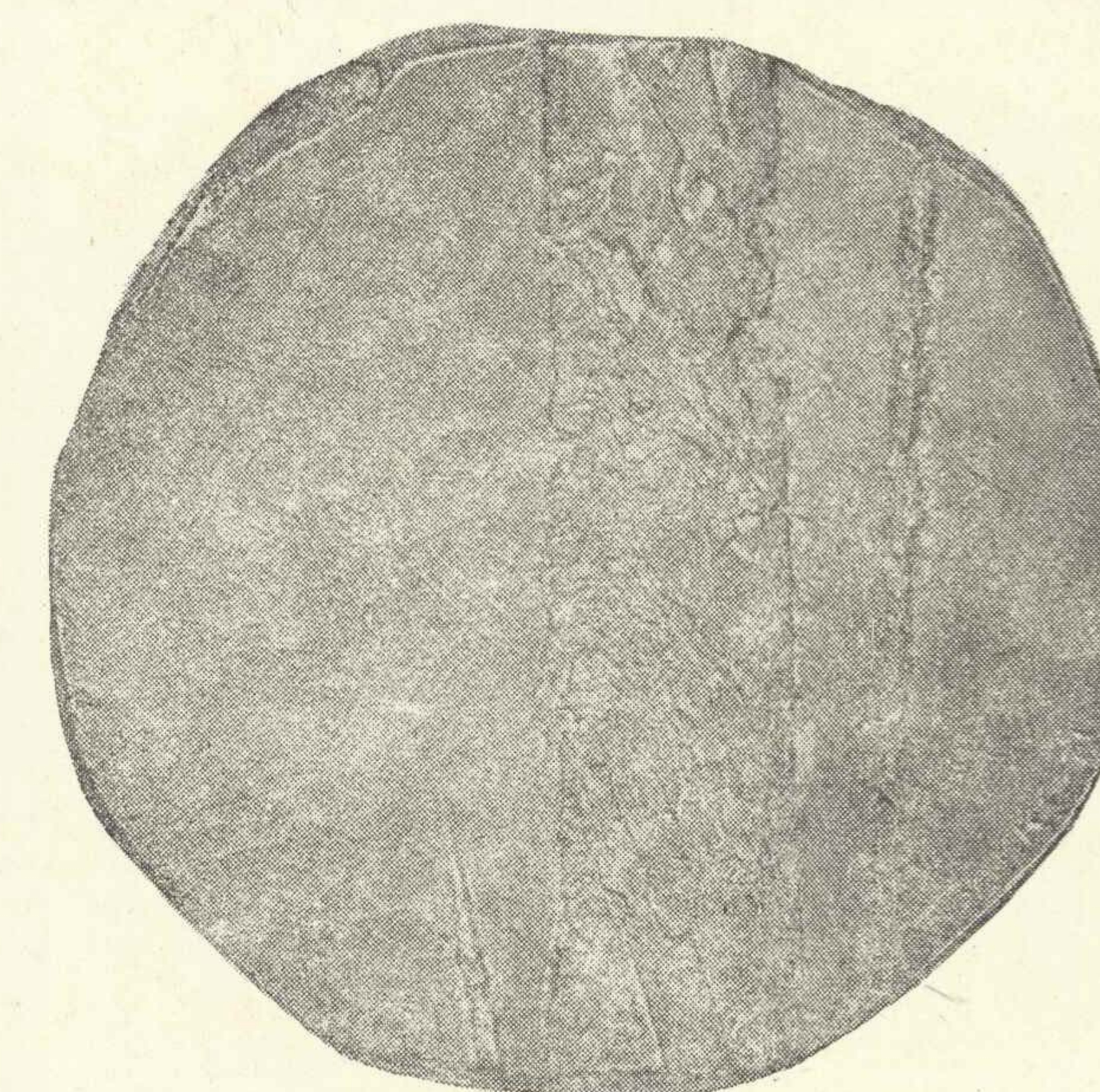
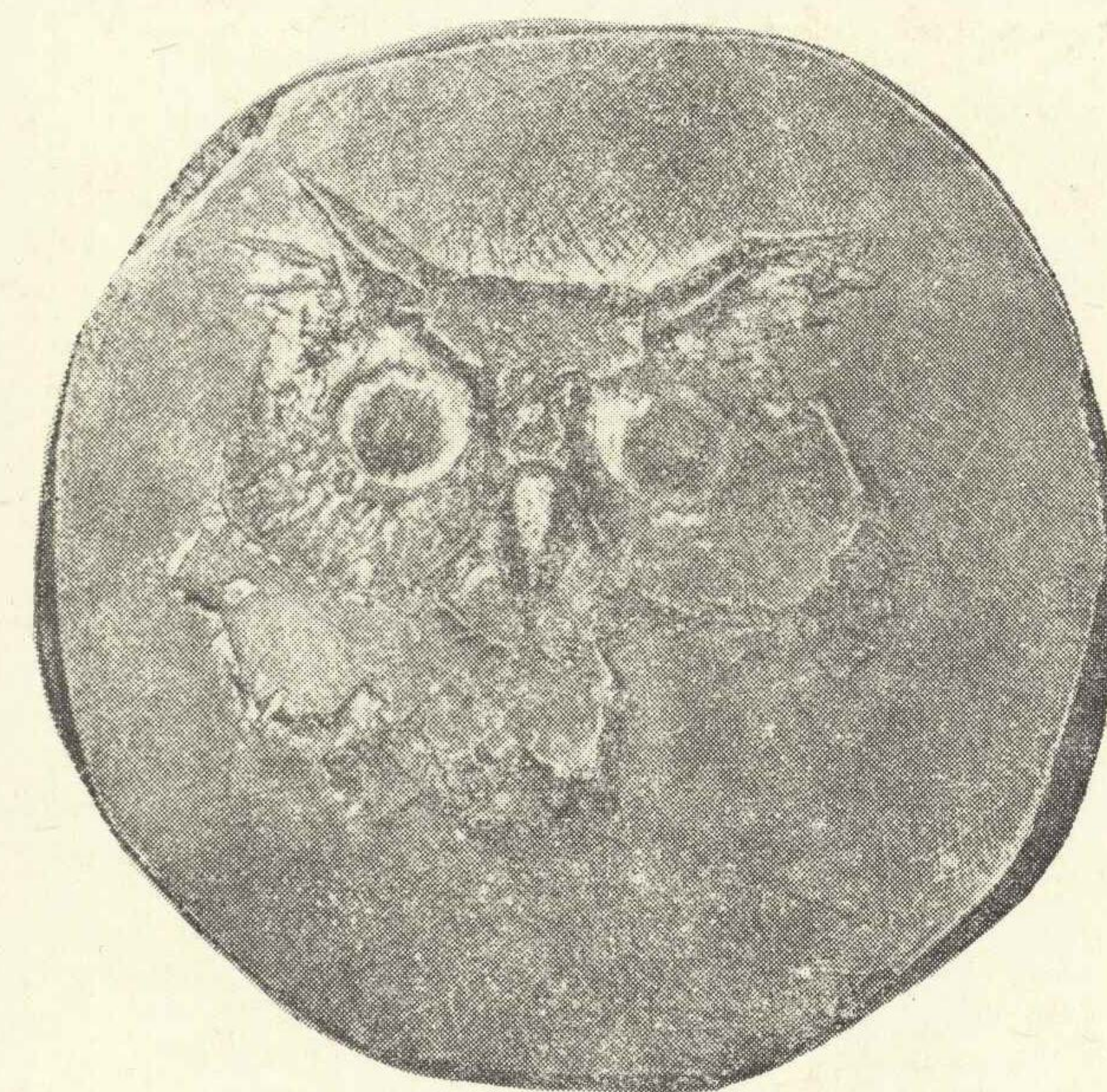

17. Raimo HEINO (ur. 1932). Rzeźbiarz. Od lat 60-tych Heino wymodelował ponad sto medali. Jest wiodącym przedstawicielem lanego medalu portretowego w Finlandii.

126. Sam VANNI (ur. 1908) malarz, 1968, 110 mm, lany
 127. Pentti KASKIPURO (ur. 1930) artysta grafik, 1969, 107 mm, lany
 128. „Sumo” (Japoński sport narodowy) 1969, 120 mm, lany
 129. Urho KEKKONEN (1900—1986), prezydent republiki 1970, 120 mm, lany
 130. Francois VILLON (1431-po 1463) poeta francuski 1972, 125 mm, lany
 • 131. Taisto AHTOLA (ur. 1917) malarz 1973, 80 mm, bity
 132. Firma jubilerska Kultateollisuus 1899—1974, 1974, 75 mm, bity
 133. Europejska Konferencja Bezpieczeństwa i Współpracy, Helsinki 1975, 1975, 109 mm, lany
 134. Martti SALMI (ur. 1908) geolog, 1978, 150 mm, lany
 135. „Don Kiszot”, 1978, 102 mm, lany
 136. Mikko KALLIO (ur. 1911), agronom, przewodniczący Fińskiego Towarzystwa Sztuki Medalierskiej, 1981, 131 i 180 mm, lany
 137. Medal za Zasługi Fińskiego Towarzystwa Antykwariuszy im. Profesora Ella Kivikoski (ur. 1901), 1981, 128 mm, lany
 138. „Tango” 1981, 141 mm, lany
 139. Marcus COLLIN (1882—1966) malarz, 1983, 85 mm, bity
 140. „Helena i Henryk”, 1983, 126 mm, lany
 141. Raimo HEINO (autoportret), 1984, 144 mm, lany
 142. Ernst BARLACH (1870—1938) niemiecki artysta i pisarz, 1985, 148 mm, lany
 143. „Dr Jekyll i Mr Hyda”, 1985, 110 mm, lany

18. Terho SAKKI (ur. 1930). Rzeźbiarz. Znany jest przede wszystkim ze swoich pomników, ale w ostatnim dwudziestolecu jest coraz bardziej znany jako twórca bitych medali portretowych. Wymodelował około 50 medali.

144. „Laponia”, 1971, 110 mm, lany
 • 145. „Duch puszczy” 1971, 130 mm, lany
 146. Martti SALMI (ur. 1908) geolog 1976, 75 mm, bity
 147. Mikko JUVA (ur. 1918), teolog, historyk, 1978, 74 mm, bity
 148. Biuro Praw Kompozytorów Fińskich 1928—1978, 1978, 73 mm, bity
 149. Tyko SALLINEN (1879—1955) malarz, 1979, 70 mm, bity
 150. Harald TEIR (ur. 1914) lekarz, naukowiec Prezes Międzynarodowego Towarzystwa Sauny, 1979, 70 mm, bity
 151. Toivo RAUTAVAARA (ur. 1905) botanik, rzecznik właściwych zdrowotnie sposobów życia, 1980, 74 mm, bity
 152. Esko SUOMALAINEN (ur. 1910) genetyk, lepidopterolog, 1980, 70 mm, bity
 153. Robert BOLDT (1861—1923) botanik, historyk regionalny, 1981, 70 mm, bity
 154. Mauno KOIVISTO (ur. 1923) prezydent republiki, 1983, 70 mm, bity

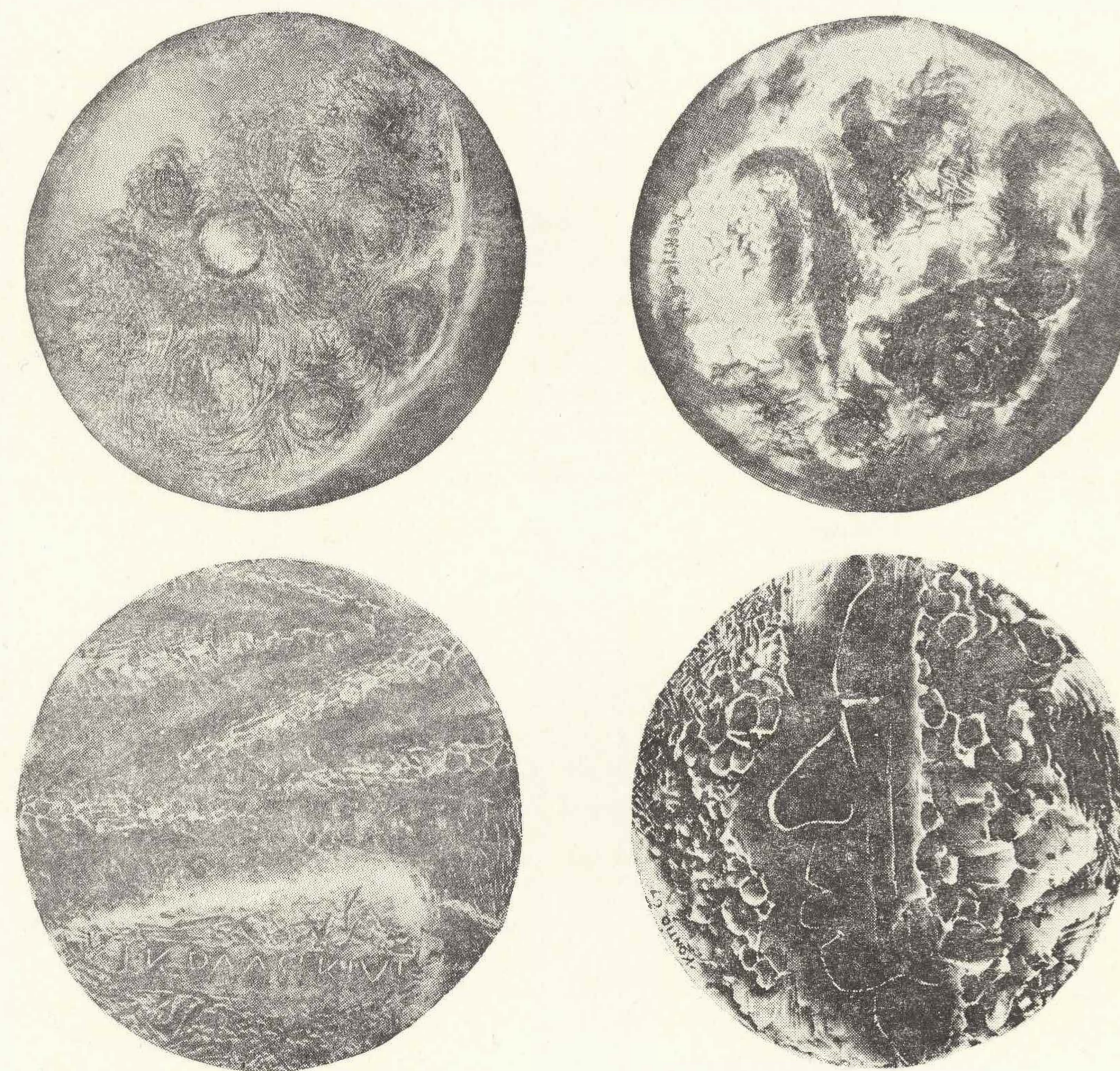

19. Seija RUSTHOLKARHU (ur. 1932). Rzeźbiarka. Znana jest ze swych figur zwierzęcych. Jej medale wystawiane są na wystawach FIDEM od 1973 roku.

- 155. „Jeden dzień”, 1974, 116 mm, lany
- 156. „Przyjaciele”, 1976, 121 mm, lany

20. Pekka KONTIO (1933—1976). Rzeźbiarz. Mimo, iż wymodelował około 10 medali, był jednym z reformatorów fińskiej sztuki medalierskiej.

- 157. Mauno KARTTUNEN (ur. 1904), wychowawca, 1964, 70 mm, bity
- 158. Fińskie Towarzystwo Numizmatyczne 1914—1964, 1964, 71 mm, bity
- 159. Heikki HONKANEN (1888—1963) mistrz budowlany, ofiarodawca, 1965, 70 mm, bity
- 160. Juho Kusti, PAASIKIVI (1870—1956) prezydent republiki, 1967, 70 mm, bity
- 161. Matti Pohto (1815—1857), chłop, zbieracz fińskich starodruków, 1967, 70 mm, bity

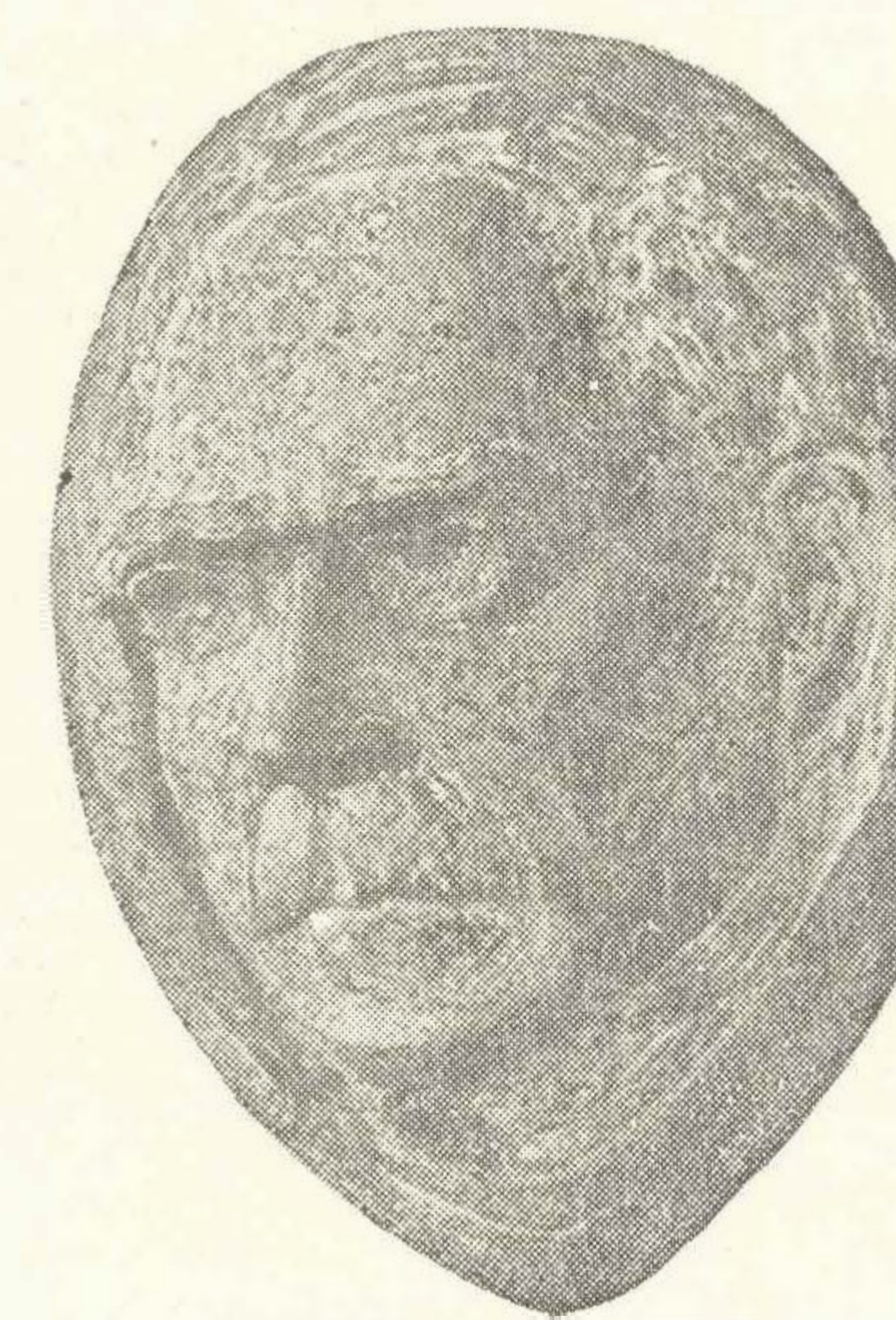

21. Leila HIÉTALA (ur. 1934). Rzeźbiarka. Uczestniczyła w wystawach FIDEM w latach 1967—1979.

- 162. Pablo PICASSO (1881—1973) hiszpański artysta, 1966, 134 mm, lany
- 163. „My dwoje” 1971, 100 mm, lany
- 164. „Makaki”, 1971, 108 mm, lany
- 165. IGI — Międzynarodowe Stowarzyszenie Producentów Tapet, 1975, 80 mm, bity

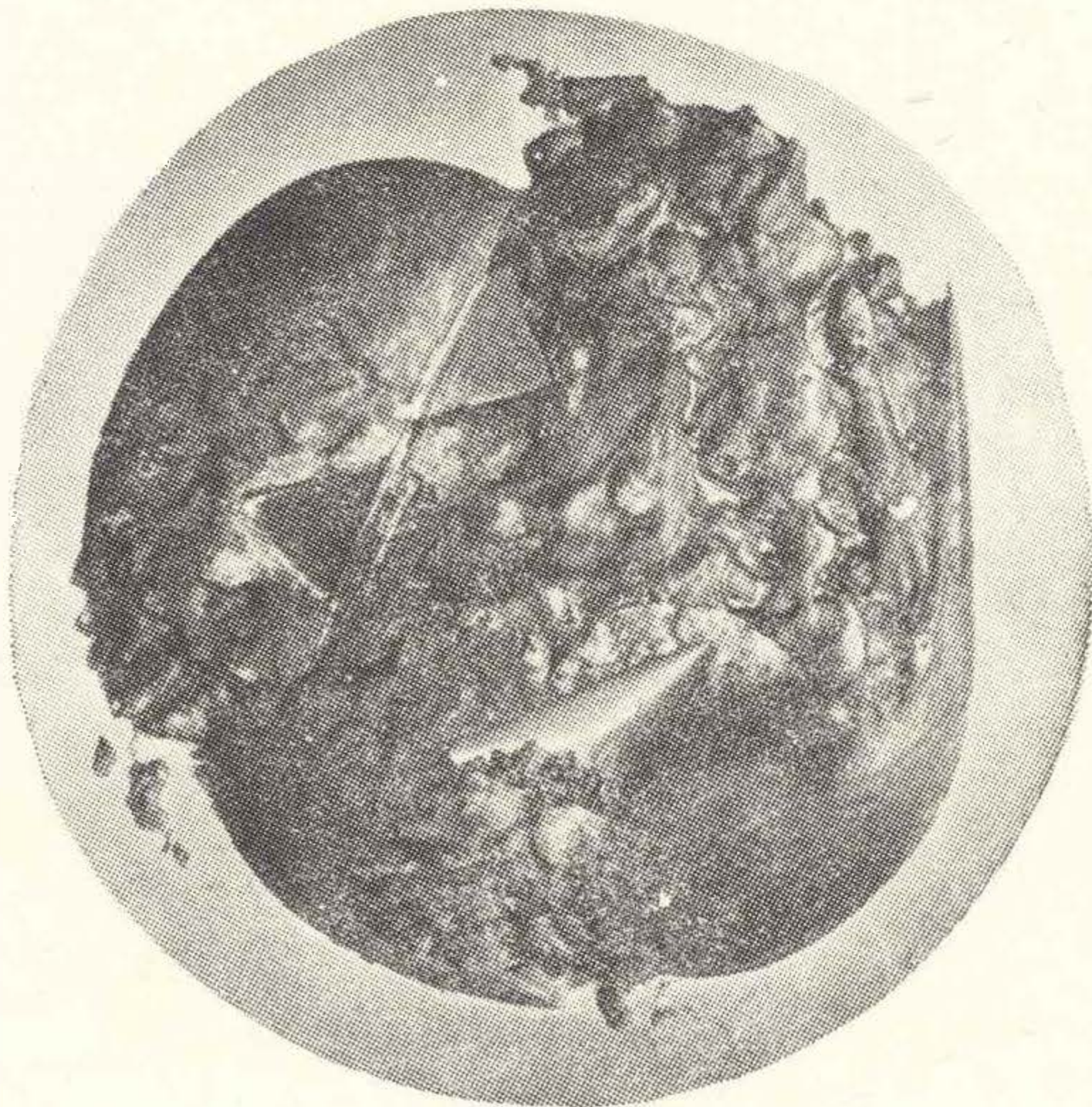
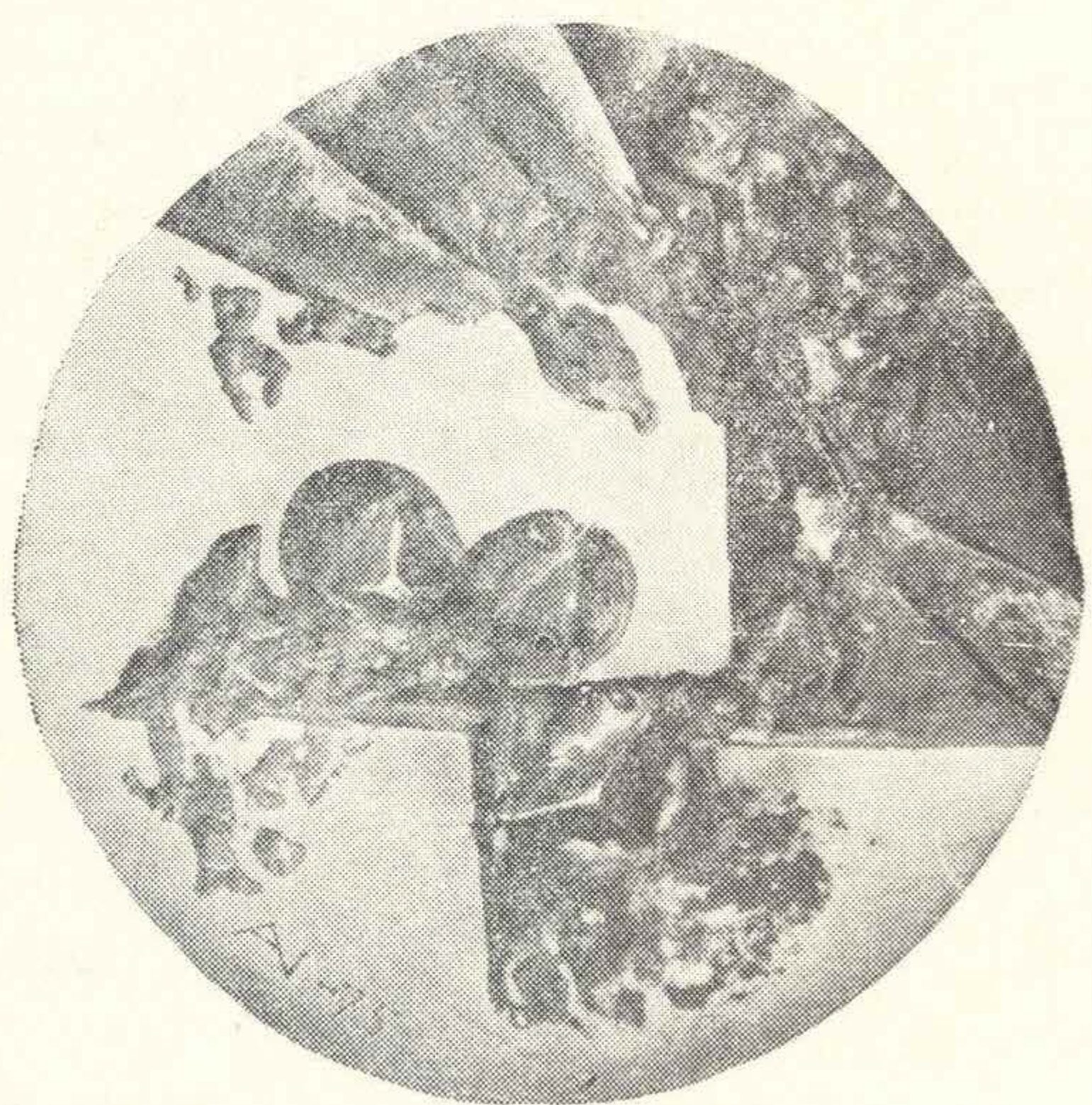
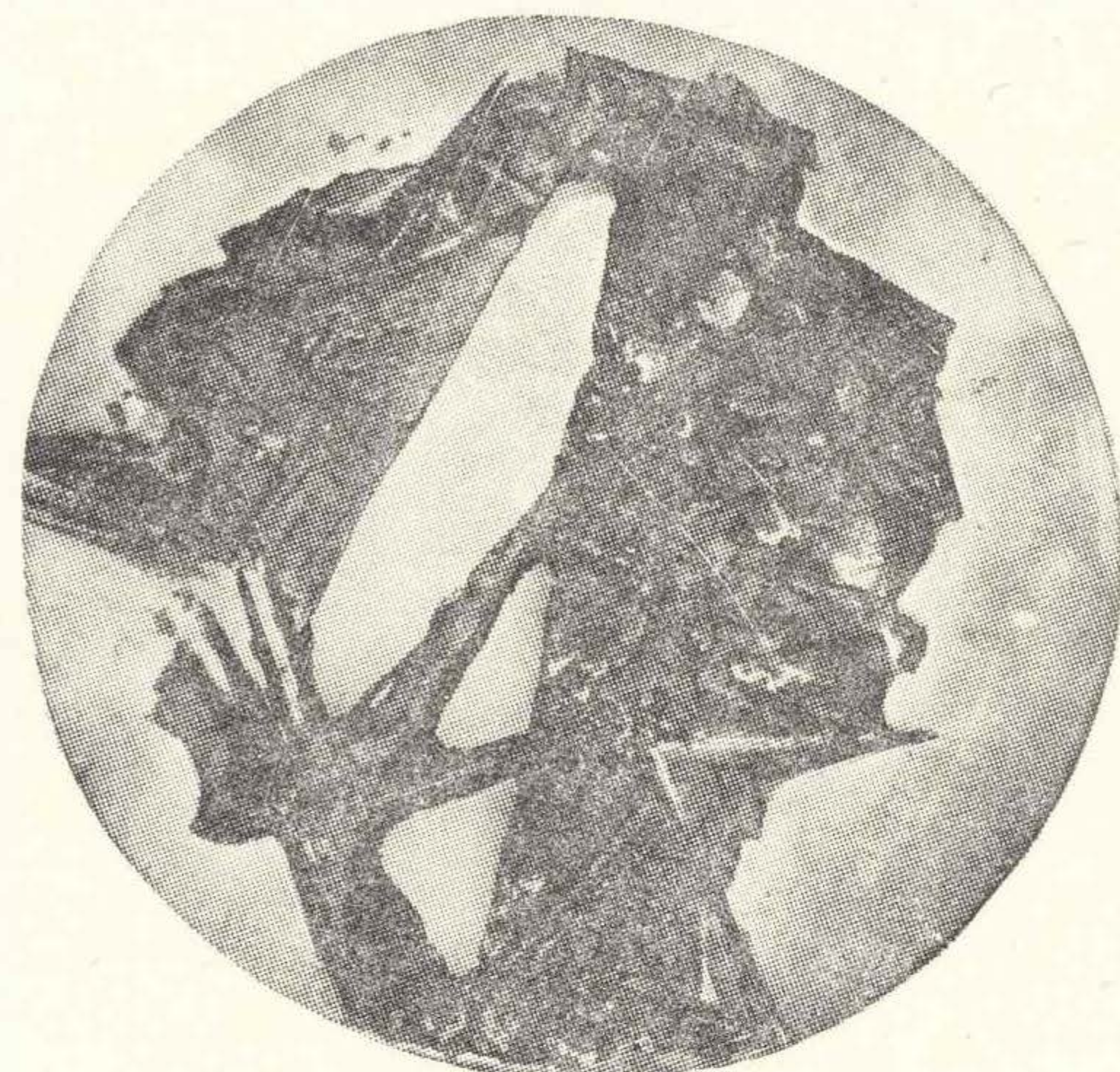
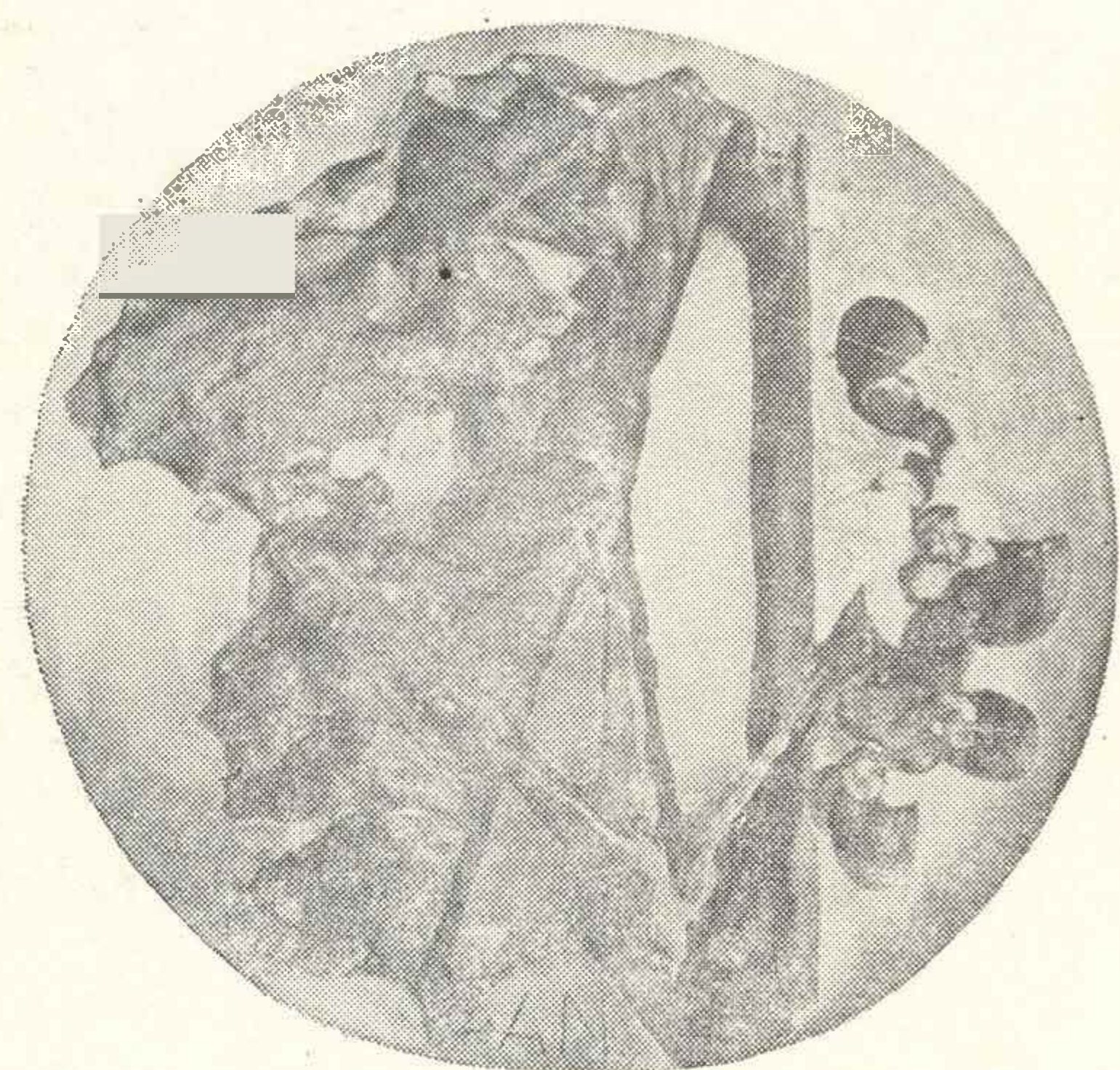
22. Nina TERÑO (ur. 1935). Rzeźbiarka. Zajmuje się głównie rzeźbą pomnikową, ale wymodelowała kilka medali od roku 1960.

- 166. Hjalmar TALLGVIST (1870—1958), fizyk, numizmatyk, 1970, 108 mm, lany
- 167. „Pietà” 1972, 190 mm, lany
- 168. 300 lat Kościoła Tronso 1986, 80 mm, bity

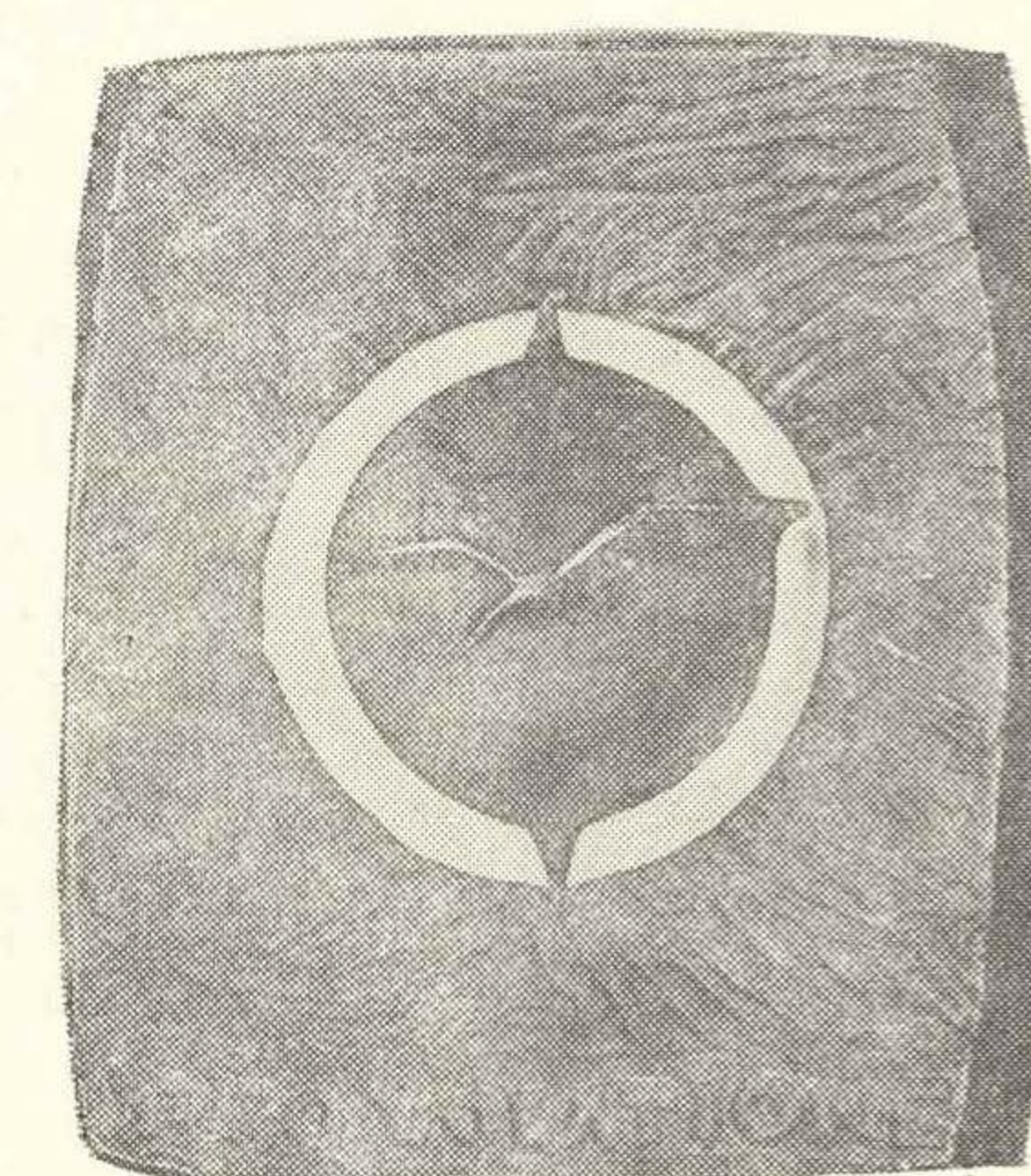
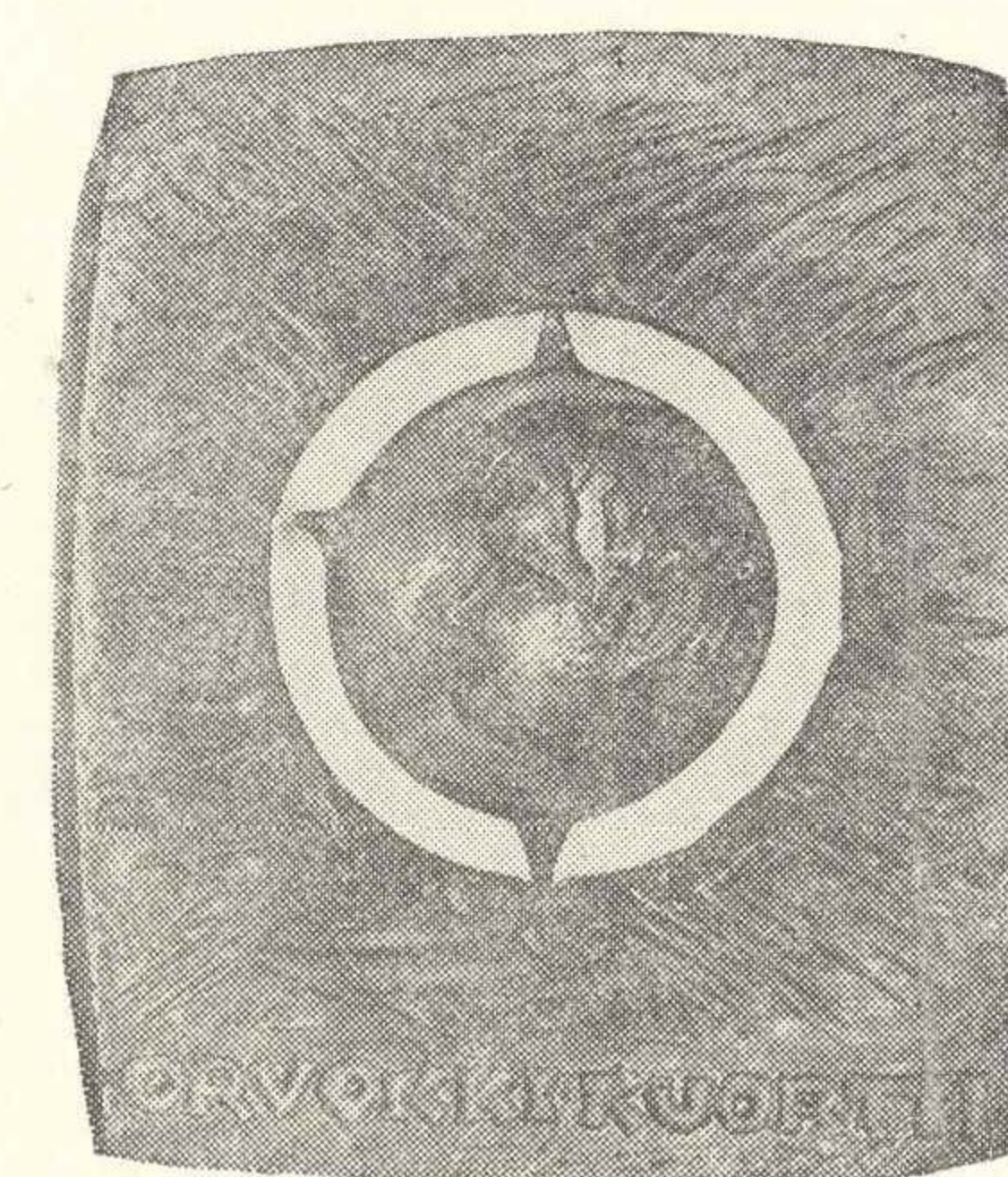

23. Antti NEUVONEN (ur. 1937). Rzeźbiarz. Uczestniczy w wystawach FIDEM od 1977.

- 169. „Medalowe drzewo”, 1975, 108 mm, lany
- 170. „Znalezisko”, 1975, 107 mm, lany
- 171. „Rybie opowieści wujka”, 1978, 98 mm, lany
- 172. Stowarzyszenie Robotników Helsinek 1884—1984, 1984, 70 mm, bity

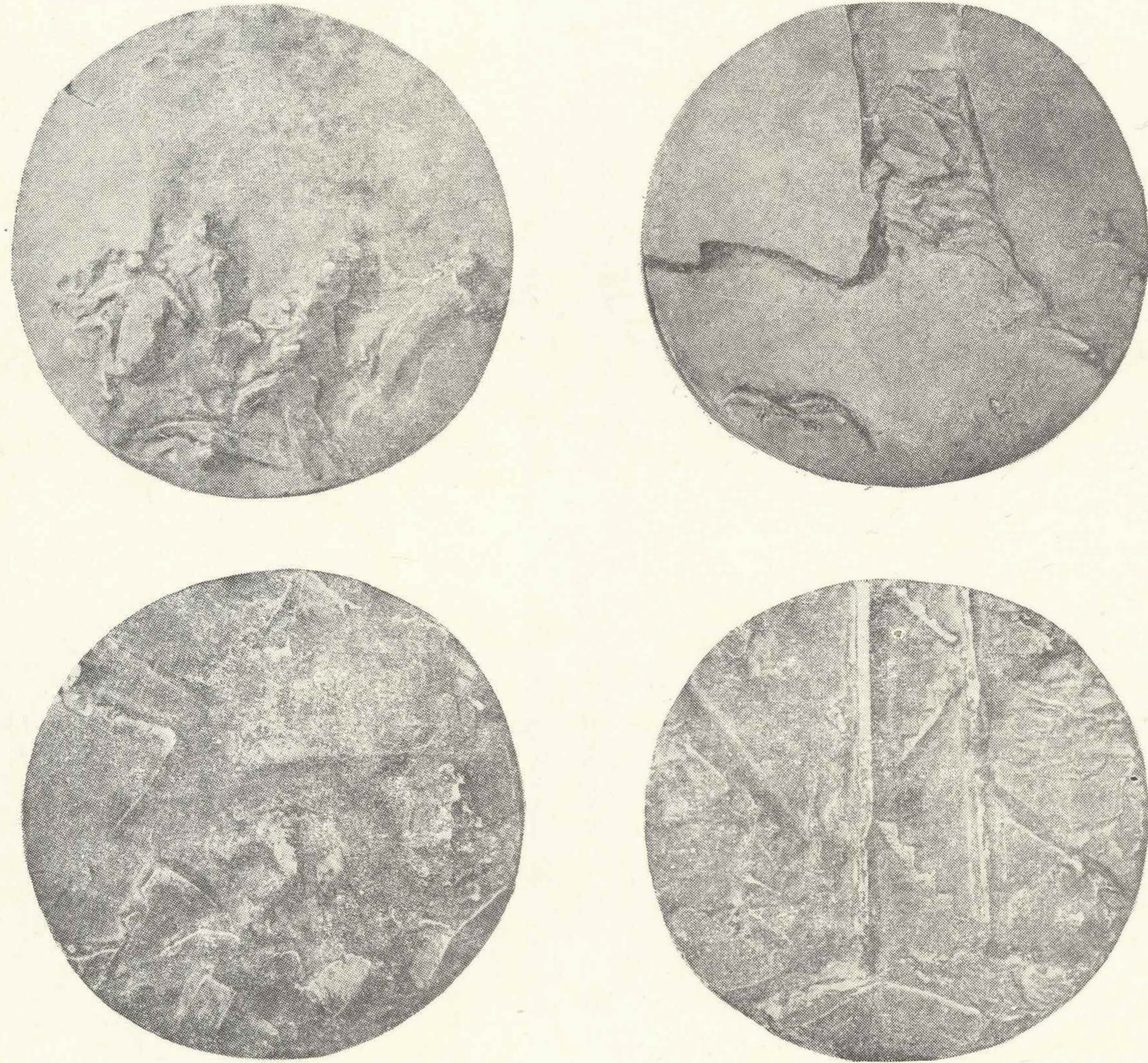
24. Kari JUVA (ur. 1939). Rzeźbiarz. Najbardziej znany jest jako twórca pomników. Od lat 60-tych jest aktywnym medalierem.

- 173. „Szachy”, 1968, 77 mm, lany
- 174. Wystawa medalierstwa Finlandia—Austria, Szwecja, Helsinki 1969, 1969, 43 mm, lany
- 175. „Jednostka i społeczeństwo”, 1979, 79 mm, lany
- 176. „Droits de l'homme” (Prawa człowieka), 1969, 76 mm, lany
- 177. Uczelnia ekonomiczna w Turku 1951—1976, 1976, 70 mm, bity
- 178. 50-lecie corocznych festiwali teatralnych w Finlandii, 1976, 70 mm, bity
- 179. Centralna Organizacja d/s Opieki nad Ludźmi Starszymi 1949—1979, 1979, 70 mm, bity
- 180. Fińskie Towarzystwo Literatury 1831—1931, 1981, 57 mm, bity
- 181. Medal zasługi dla lotników im. pani Orvokki Kuortti, 1983, 127×11 mm, lany

25. Anneli SIPILAINEN (ur. 1940). Rzeźbiarka. Uczestniczy w wystawach FIDEM od 1975 roku.

- 182. „Zniszczenie”, 1972, 110 mm, lany
- 183. „Następne lato”, 1974, 116 mm, lany
- 184. „Kopalnia”, 1975, 81 mm, lany

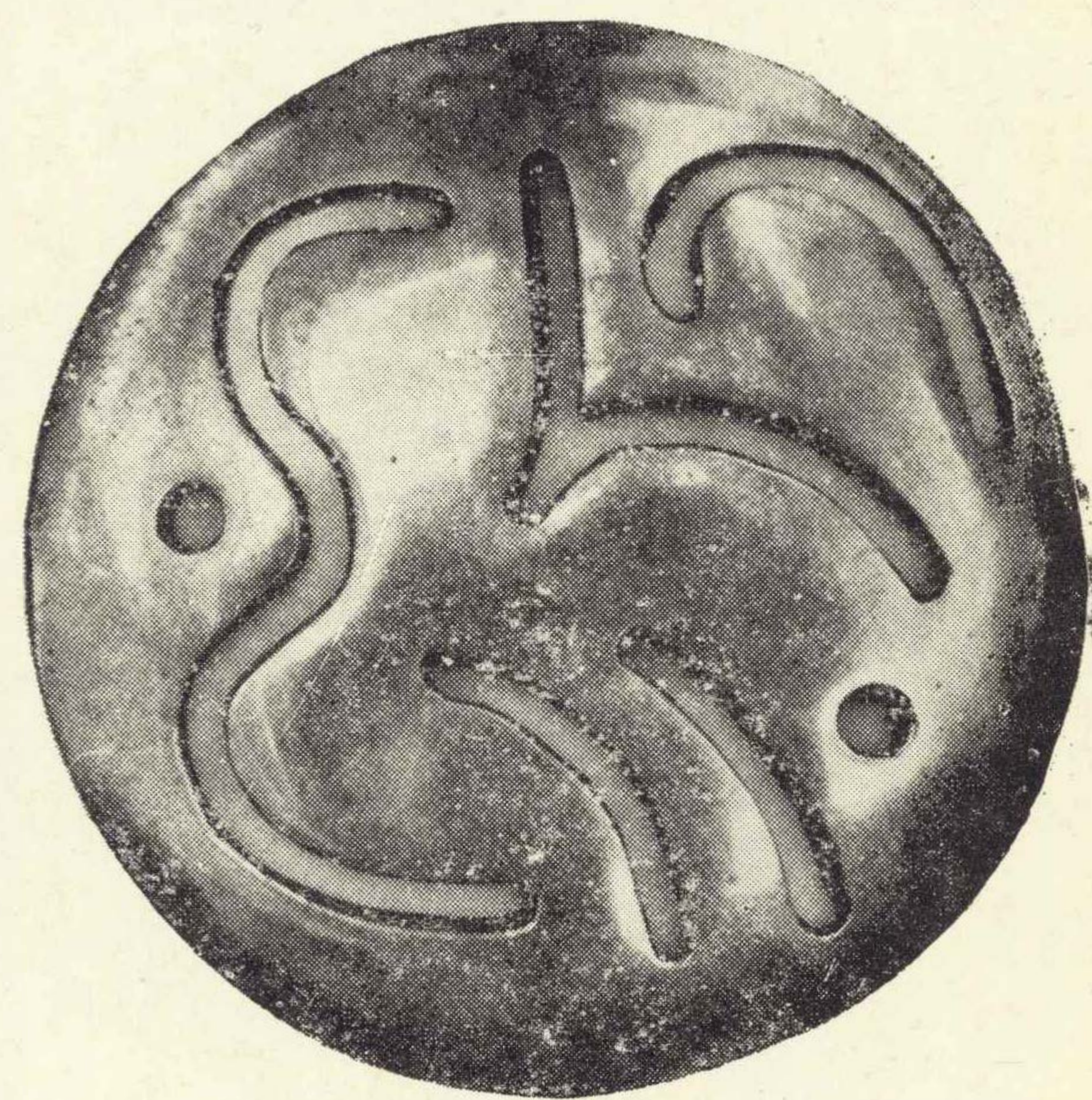
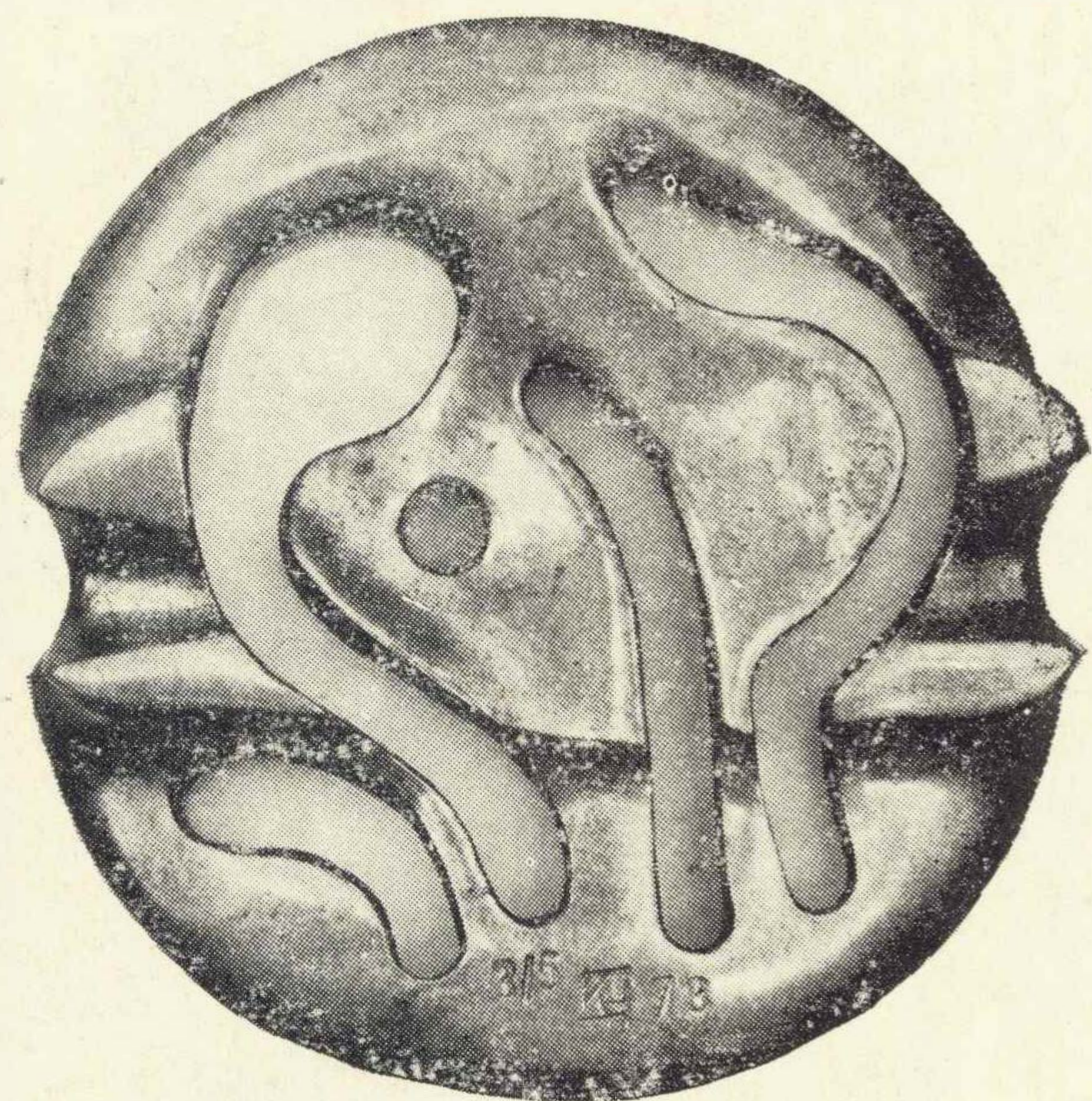
26. Tapio JUNŃO (ur. 1940). Rzeźbiarz. Tworzy głównie rzeźby monumentalne. Motywy z niektórych dzieł przenosi na medal.

- 185. „Gorące słońce”, 1974, 108 mm, lany
- 186. „Pocałunek”, 1974, 104 mm, lany
- 187. „Pali się człowiek”, 1977, 117 mm, lany
- 188. „Jeden z nas”, 1984, 102 mm, lany

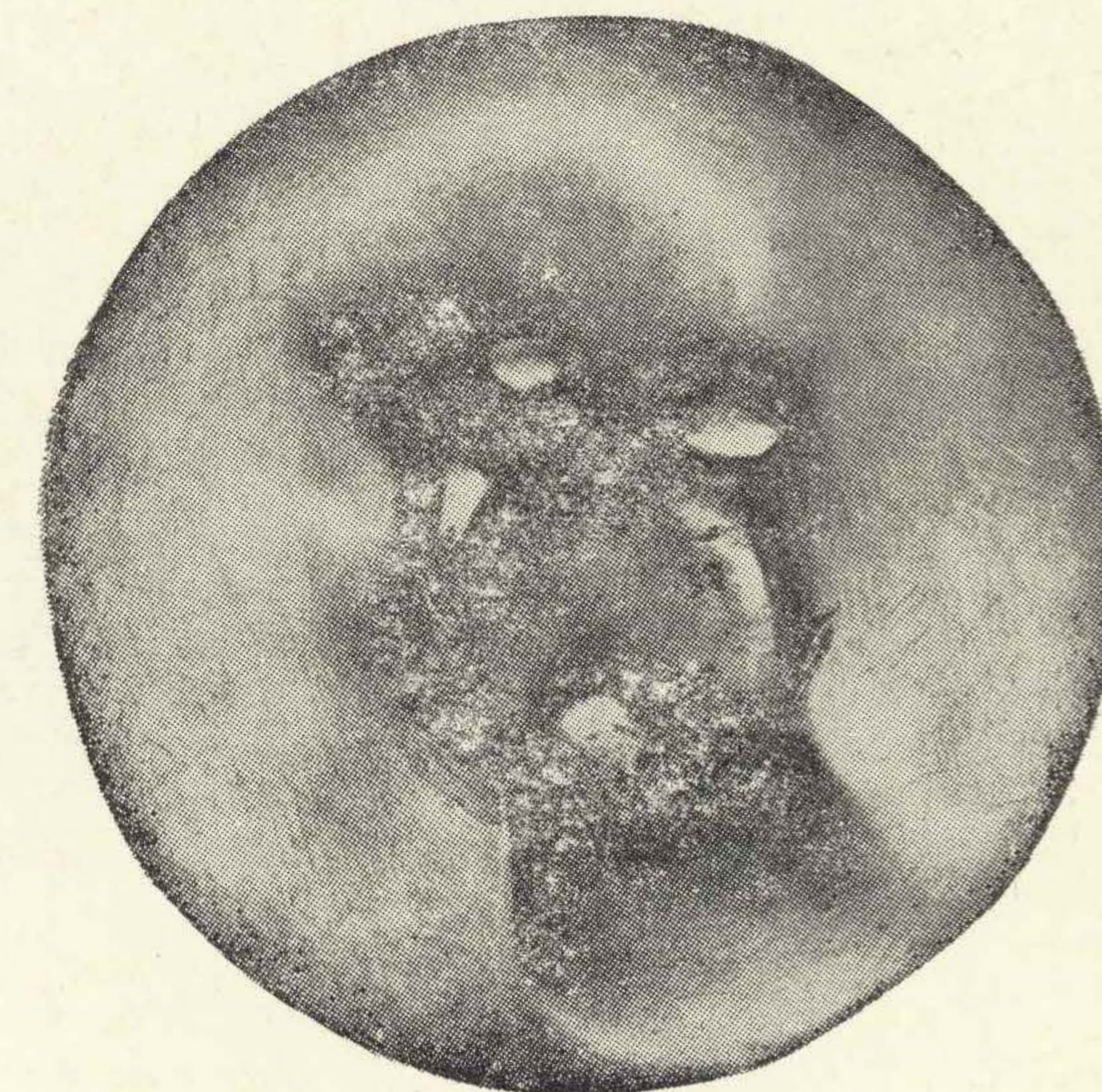
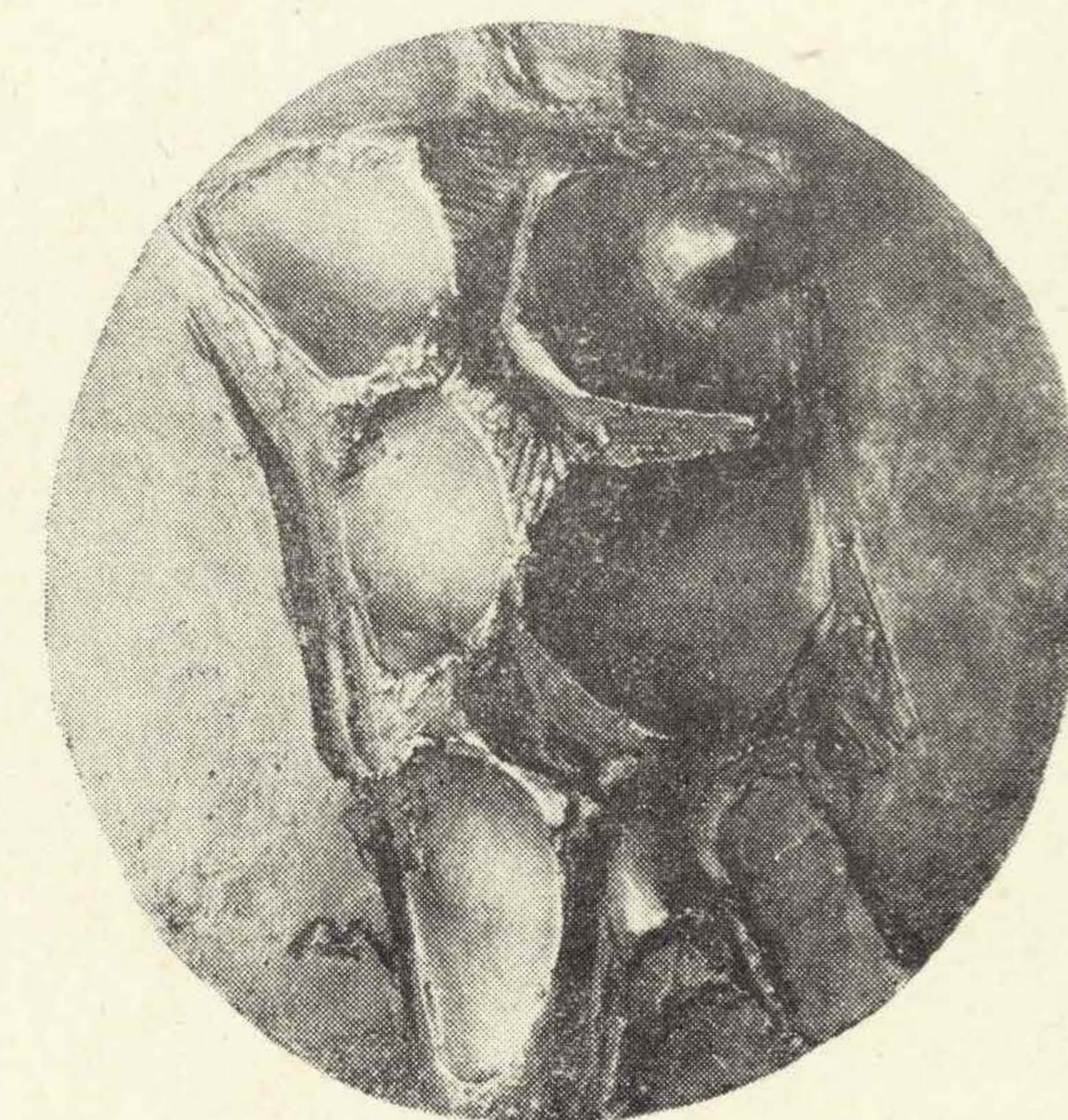
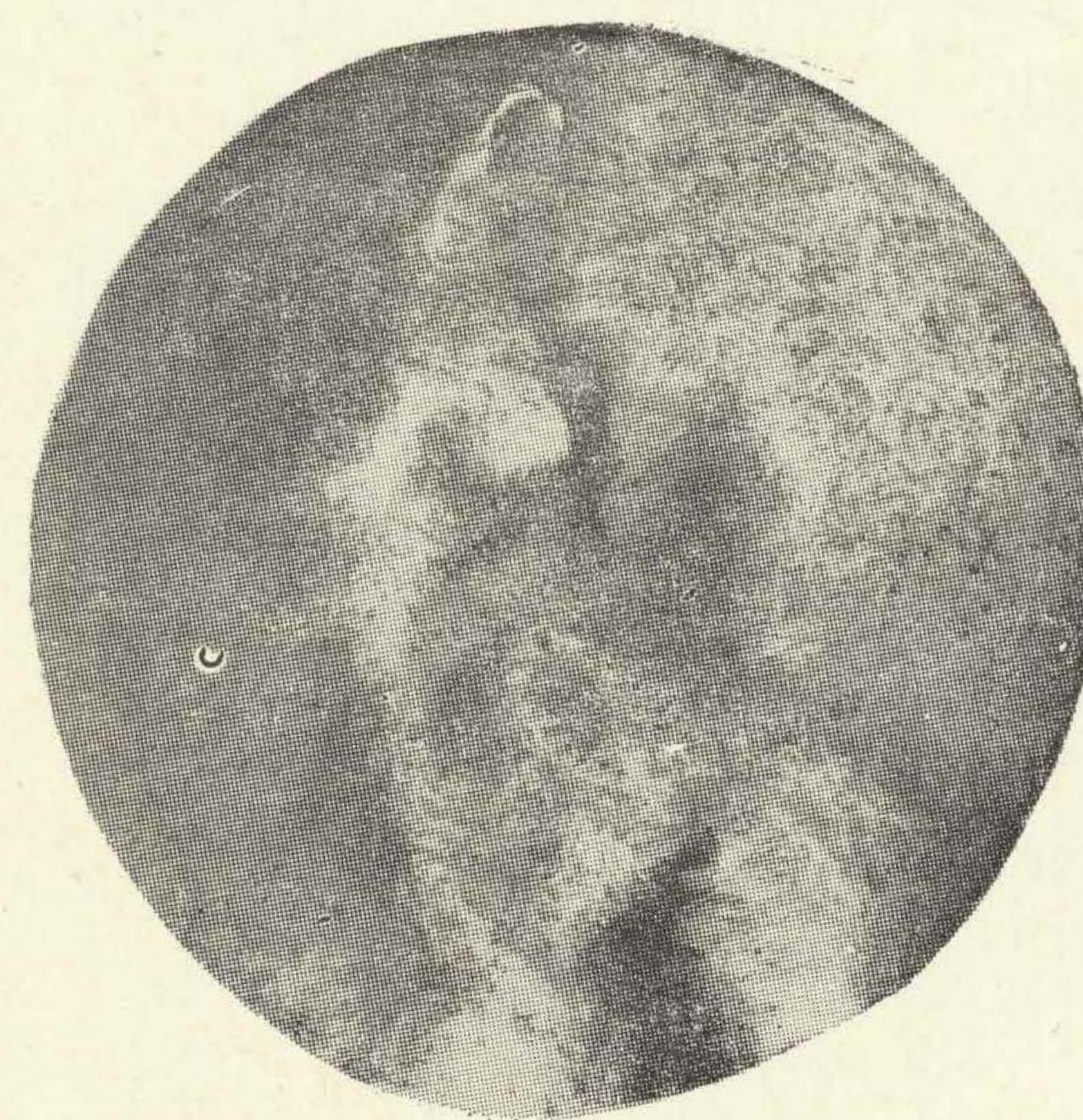

27. Kari HUHTAMO (ur. 1943). Rzeźbiarz. Jeden z najbardziej znanych fińskich rzeźbiarzy abstrakcyjnych, Huhtamo od lat 70-tych zajmuje się również formatem medalowym.

- 189. „Bezimienny (1)”, 1973, 100 mm, lany
- 190. „Bezimienny (2)”, 1973, 97 mm, lany
- 191—196. „Seria laserowa”, 1985, 100 mm, stal nierdzewna i akryl

28. Markku KITULA (ur. 1945). Rzeźbiarz. Pod koniec lat 60-tych i na początku 70-tych Kitula był jednym z pionierów nowoczesnej sztuki medalierskiej w Finlandii.

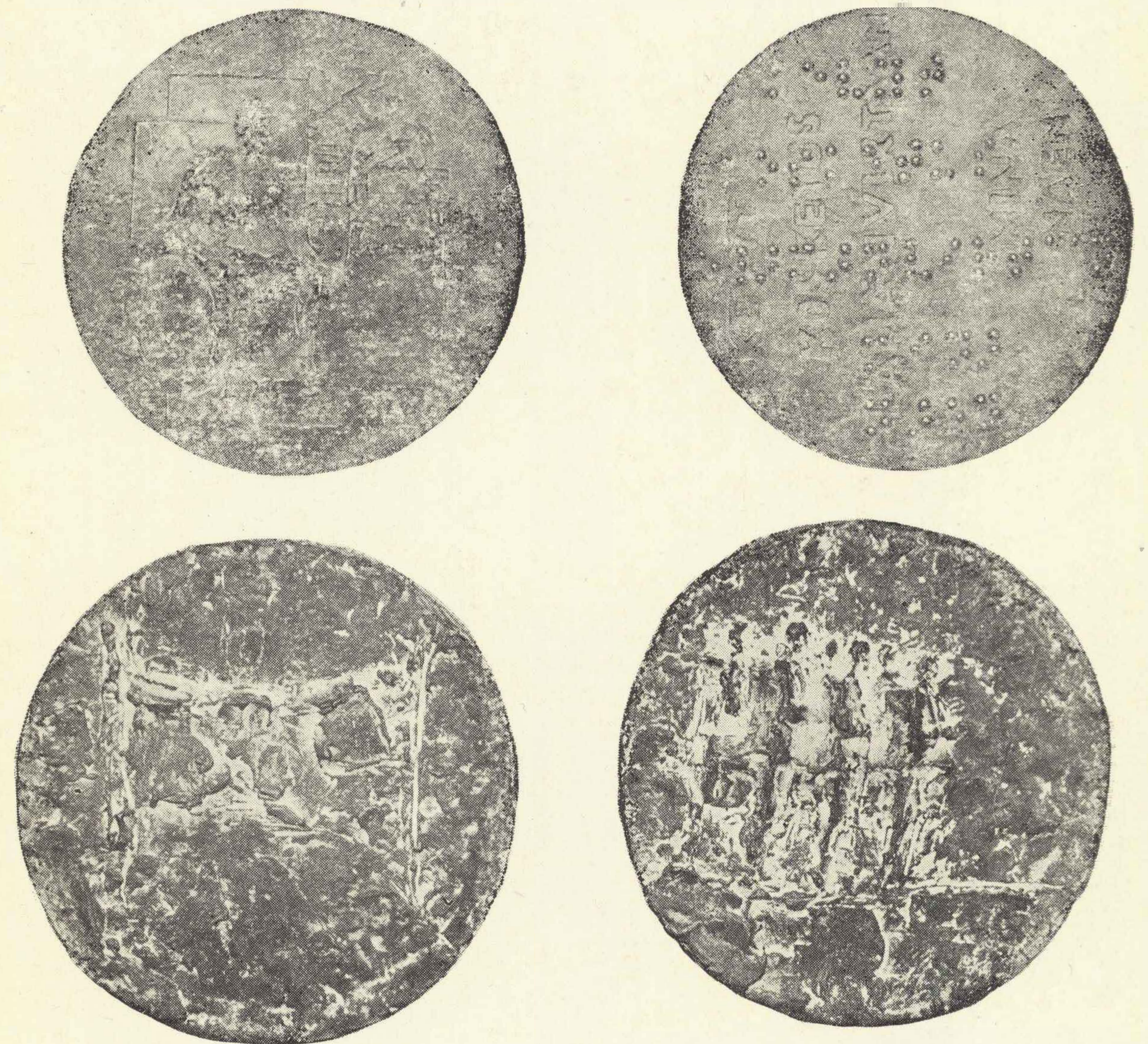
- 197. „Zerwanie”, 1969, 116 mm, lany
- 198. „Ku równości”, 1969, 80 mm, lany
- 199. „Napięcie”, 1972, 76 mm, lany
- 200. „Miejsce spotkania”, 1978, 117 mm, lany

29. Erkki KANNOSTO (ur. 1945). Rzeźbiarz, artysta wszechstronny, Kannosto jest jednym z najbardziej aktywnych medalierów młodszego pokolenia w Finlandii.

30. Matti PELTOKANGAS (ur. 1952). Rzeźbiarz. Uczestniczy w wystawach FIDEM od 1983 roku.

- 201. „Bongo-bongo”, 1974, 99 mm, lany
- 202. „Koszmar”, 1974, 115 mm, lany
- 203. „Wiadomość dla p. Gordion”, 1974, 95 mm, lany
- 204. Gustav ELFVING (1908—1984) matematyk, 1975, 80 mm, bity
- 205. Modest MUSSORGSKY (1839—1881) kompozytor rosyjski, 1975, 126 mm, lany
- 206. „Życie artysty”, 1976, 104 mm, lany
- 207. Herman TRITHIOF ANTELL (1847—1893) numizmatyk, ofiarodawca, 1984, 70 mm, bity

- 208. „Lekki dotyk”, (Rok inwalidów), 1981, 112 mm, lany
- 209. „Pieśń łabędzia”, 1984, 110 mm, lany

31. Radosław GRZYTA (ur. 1955). Rzeźbiarz. Studiował w Lublinie, Leningradzie, Krakowie i Helsi-
sinkach stał się w latach 80-tych aktywnym twórcą medali lanych

- 210. „Życzenie”, 1983, 115 mm, lany
- 211. „Czułość”, 1984, 121 mm, lany

